

Sant Jordi '07

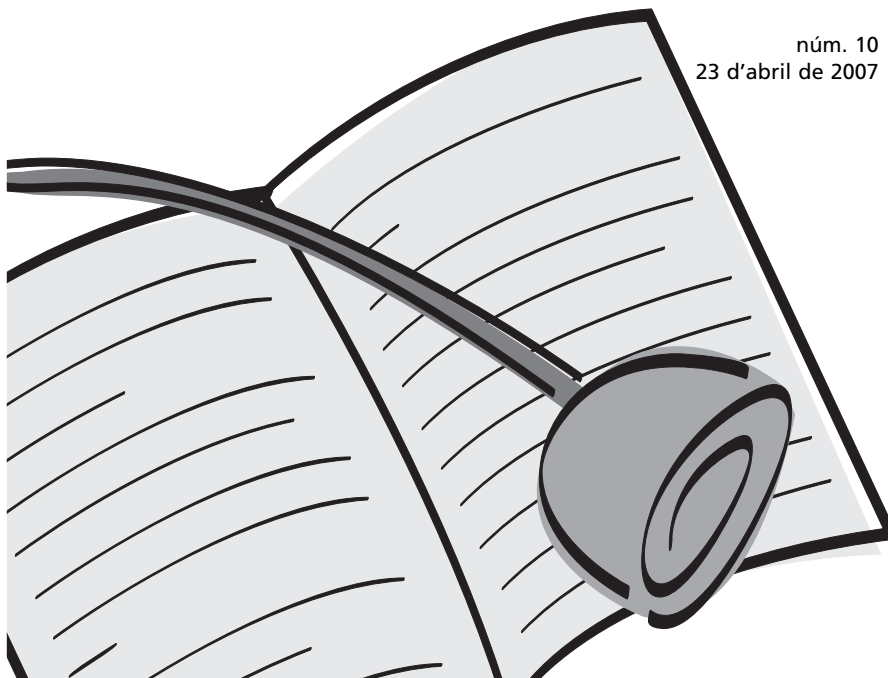

10

Sant Jordi '07

Sant Jordi 2007

núm. 10
23 d'abril de 2007

núm. 10

23 d'abril de 2007

Recepció d'originals:

Montserrat Molinos Vallès
mmolinos@imas.imim.es

Coordinació editorial:

Comunicació i Atenció a l'Usuari

Agraïments:

A l'equip de nt Salut

Impressió:

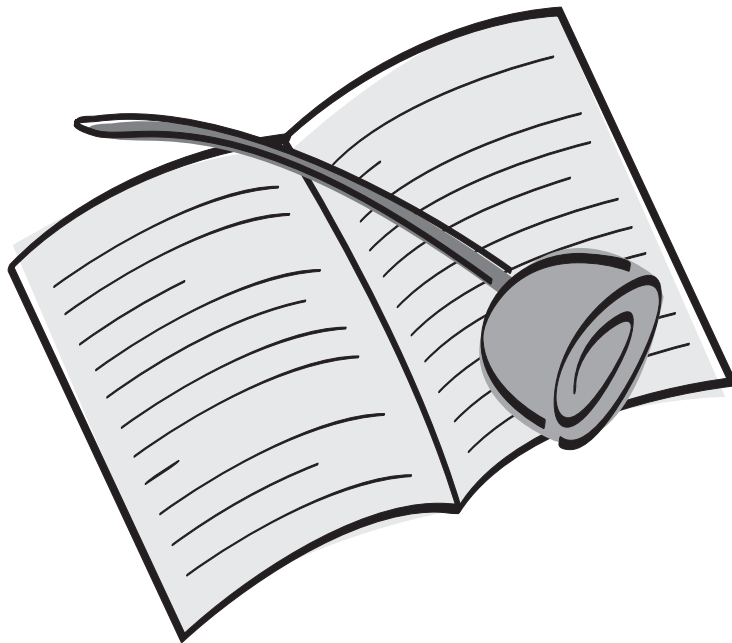
Comunicació Gràfica Europea, S.L.

Dipòsit Legal:

Aquest llibre ha estat realitzat pels
treballadors de l'IMAS

Gràcies a tots

NARRATIVA			
9 MINOTAURO SE OBSERVA EN EL ESPEJO <i>Rafael Aguiló Espases</i> Hospital del Mar	41 EL DR. ROBERT NOLLA, EL MEU MESTRE <i>Ana García Rico</i> Hospital del Mar	73 SAMPERE <i>Jordi Varela Pedragosa</i> IMAS	96 BARCA 98 HE PENSADO 99 VIEJO AMOR <i>J. Alfonso del Villar</i> Hospital del Mar
13 LA VIATGERA PROFESSIONAL <i>Maria Bebis</i> Hospital del Mar	45 NECESSITEM UNA VACUNA CONTRA LA SOLEDAT <i>Antoni Gelabert Mas</i> Hospital del Mar	POESIA	
17 JUBILACIÓN <i>Carmen Coderch Fernández</i> Hospital del Mar	49 RELATS EN CINC MINUTS <i>Maria Teresa Ollé</i> Hospital del Mar	87 AQUEST MÓN SE SECA <i>Esther Bahí Pujol</i> Centre Peracamps	100 DIR-TE 101 NADA 102 MARE 104 SIEMPRE <i>Óscar García Algar</i> Hospital del Mar
19 MONOGAMIA <i>Gerard Colomar Pueyo</i> Hospital del Mar	51 BLANC <i>Josefina Pi-Sunyer Peyrí</i> Hospital del Mar	88 DES-ESPERANZA 89 JUNTOS <i>Juan José Ballesteros Sampol</i> IMAS	106 CAMÍ PER LA FOSCOR 108 SER MARE <i>Sandra Majoral Lladrigas</i> Hospital de l'Esperança
27 MI PRIMER E-MAIL <i>J. Alfonso del Villar</i> Hospital del Mar	53 QUIRÒFAN 6 <i>Jordi Portabella i Marcos</i> Hospital de l'Esperança	90 SOLEDAD <i>María José Cabot</i> Hospital del Mar	109 CINC VIATGES, CINC MIRATGES <i>Toni Sitges Serra</i> Hospital del Mar
31 LA NIEVE DE LA ABUELA FERNANDA <i>Mª Cleofé García Ramírez</i> Centre Fòrum	61 JOANOT EL MAG <i>Josep Tuyet Huch</i> Hospital del Mar	92 POEMA ADÉU 94 EL BUFÓN <i>Mariaina Cerdà Esteve</i> Hospital del Mar	114 EL TEU PORT 116 FOC D'ENCENALLS 118 TRANQUIL·LA, DEMÀ SERÀ AHIR <i>Gerard Villar Liarte</i> Hospital de l'Esperança
	69 CONVERSACIONES ENTRE PR-BBS <i>Oriol Vall Combelles</i> Hospital del Mar	95 REFLEXIONS <i>Isabel Coll Domènech</i> Hospital de l'Esperança	

PRÒLEG

Amb molt d'orgull i satisfacció avui presento per última vegada aquesta edició del Sant Jordi de l'IMAS.

Tenir una idea i que aquesta es faci realitat, agradi a tothom i es consolidi durant deu anys és l'ideal que somnia aconseguir qualsevol persona.

Jo ho he aconseguit, em complau, em realitza i amb gran satisfacció passo el testimoni perquè segueixi motivant, il·lusionant i compartint a tots els afeccionats a aquesta cultura.

En aquest llibre trobareu els poemes i escrits que amb il·lusió compartim els que treballem a l'IMAS, un any més és el nostre racó on podem donar sortida a totes les nostres inquietuds literàries.

Moltes gràcies a tots.

Conxa Alférez Miró

MINOTAURO SE OBSERVA EN EL ESPEJO

Rafael Aguiló Espases

Hospital del Mar

¿Puedes creértelo, Ariadna? El Minotauro apenas se defendió.

Teseo

...sólo una dádiva no degustada espero,

un oro de la sombra, la muerte...

JL Borges

Difícil servidumbre la de amar seres humanos,

y la más difícil, que es amarse a sí mismo.

Jaime Gil de Biedma

Narrativa

Caracteriza al héroe realizar gestas que son propias de la divinidad, aunque permaneciendo anclado en una condición radicalmente humana. Precisamente en esa dualidad del ser -divino/humano- subyace la clave de la fortuna del héroe; pues, ¿qué mérito tiene, siendo Dios, realizar prodigios? El monstruo es la otra (simétrica) imagen del héroe. El monstruo mantiene la doble condición, humana y mítica, pero desarrolla la vertiente mítica en el horror o, en otros casos, en la degeneración.

A esa categoría pertenece el Minotauro, ese ser ilegítimo con cuerpo de hombre, y cabeza y extremidades de toro; o al revés, (como quería Dante) con cuerpo de toro, y cabeza y extremida-

des de hombre. Podemos imaginar al Minotauro saciando su sed en la mañana radiante: bebe agua fresca del arroyo. Mientras bebe, Minotauro observa la repetición efímera de su rostro en las aguas tranquilas. También podemos imaginarlo como es representado en el cuadro de GF Watts, de espaldas a medio perfil, encaramado en lo más alto del laberinto que es su hogar, desde donde alcanza a otear el horizonte en que cielo y mar se confunden. Más allá, inapreciable, sabe que está el continente, Grecia, Atenas, la civilidad. En el cuadro parece (produce la sensación) que está husmeando el aire, seguramente (o, sólo quizás...) intenta alcanzar a distinguir olor humano entre el salitre, como expectante...

¿Siente avidez el Minotauro en su cuerpo, en su corazón? Así debe ser, pues el monstruo vive definitivamente alejado de la urbe; ha sido recluso en una isla, y dentro de ella, en un laberinto. Apartado de la humanidad. Ah!.. ¡La urbe!... cuyos recuerdos infantiles quizás lo atormentan es del todo inaccesible. ¡La urbe!... cuyo bullicio desenfadado e indolente puede intuir vagamente o imaginar y que sabe que le está vedado, es, en cambio, para (los) otros, habitantes de la ciudad, inmediato, habitual, vívido, presente. Sí,...expectante, ávido, ...porque, -cuenta la fábula- de la urbe recibe el Minotauro cargamentos periódicos, -tributo al horror- de jóvenes mujeres doncellas de las que se alimenta. Sí, pero,...allí encaramado en lo alto, a la espera, solo, el Minotauro, además de la frescura al roce del aire de mar con su piel áspera y peluda, ¿Qué siente íntimamente? ¿Qué (otras) sensaciones emergen desde el fondo de sus vísceras monstruosas? ¿Avidez, de su corazón? ¿Tensión, de su sexo? ¿Hambre, de su estómago?

¿Fortaleza, de sus músculos? ¿Ligereza, de sus tendones? ¿No hay, -no habrá-, ni un solo matiz de turbación? La parte humana que su corazón retiene, ¿siente avidez, también? ¿Esperanza? Los trabajos de ser monstruo, ¿no agotan, acaso? ...¿Qué dádiva espera Minotauro ver emerger del horizonte?

Un día, -hoy-, de los barcos atenienses saltan a tierra, jóvenes y hermosos, un hombre y una mujer. Felicísimos. Son (los) héroes. Él es Teseo, el libertador. Viene a matar. Ella es la princesa Ariadna, quién al despedir a Teseo en la entrada del laberinto, le entrega un ovillo; éste, desplegado en hilo, servirá para que una vez terminada la lucha, (él) pueda reconocer el camino de regreso, y volver a ella, a su amor. El desarrollo de la fábula prosigue implacable, como el tiempo. Teseo irrumpe en el interior del laberinto sin dificultad, pues el umbral es franco. Los muros del laberinto separan dos universos. En el exterior no se oyen ruidos de lucha, ni de carrera; adivinar lo que pasó en el interior es fácil: Teseo encuentra al Minotauro, y éste ofrece con poca o nula resistencia su flanco a la espada de Teseo, que lo penetra. La sangre del Minotauro, que no es roja, sino plomiza y pestilente, fluye libre, al fin... *¿Puedes creértelo, Ariadna? El Minotauro apenas se defendió...* pues, esa íntima parte del monstruo que es hombre, ¿qué dádiva puede esperar, otra que la muerte?

Me levanto cada mañana, soñoliento, la lengua torpe y viscosa, los ojos vidriosos, apenas entreabiertos, ...y avanzo por la penumbra de la casa dando tumbos, ... y sé que de ningún modo puedo evitar -como quisiera- mi primera cita, que es con el espejo, ...y sé que tengo que mirar, cada vez con menos lástima, y cada vez con más horror, esta otra imagen desvalida que me

devuelve la mirada, y que no es otra que yo, otro yo simétrico, *especular, cansado, torpe, viscoso. ... Ah! Difícil servidumbre la de amar seres humanos, y la más difícil, que es amarse a sí mismo.*

LA VIATGERA PROFESSIONAL

Maria Bebis

Hospital del Mar

“Rèmol empetxinat, verat, sarg, mabre, tonyina ...” i, mentre llegia el pòster amb els peixos de Catalunya, pensava en la sorpresa que dilluns, a l'hospital, li faria a la Bertha Carlson, malalta terminal. Si la tornés a trobar, és clar. La última vegada que l'havia vist estava partida entre dues necessitats, una més urgent que l'altra, això sí. Entre la màscara d'oxigen i l'àpat avorrit de l'hospital produït industrialment.

Estava tan petita i cansada entre els llençols de l'hospital quan la va conèixer la setmana passada! I havia fet coses tan extraordinàries que gairebé no cabien a l'habitació i a la situació, mesquines les dues. I la seva fragilitat només li recordava aquella dels ocells, amb el seu disseny enginyós i perfecte i els ossos plens d'aire per a correspondre a la seva situació (de) vol - àtil? vol - uble? ... Es va posar a somriure copiosament. El seu disseny enginyós i perfecte - va tornar-hi a pensar - tan poc adequat per suportar el pes d'un cotxe, per exemple. No, no se'ls donava bé quedar aixafats a l'asfalt. No com a les flors i les plantes entre fulls de llibre. Devia ser perquè eren més tridimensionals que les flors. Doncs, què hi havia als ossos de la Bertha? Aire, com els ocells? Osteoporosis, com li corresponia per l'edat? Cançons com aquelles que havia cantat tota la vida, ves a saber per on? I les arrugues de la cara, com només les avies en tenen? I si no era l'àvia de ningú? En definitiva, la Bertha li havia confessat que no suportava la companyia prolongada i constant de ningú, que li encantaven

les habitacions d'hotel, menjar en restaurants i no estar massa temps en un lloc. Això era incompatible amb una àvia. "Ets una viatgera professional?" - li havia preguntat. "Sí, es pot dir així", va arribar la seva resposta cansada però somrient de sota la màscara d'oxigen. "És que ets la primera que conec". "Ah, si?" - va fer la Bertha, com si allò fos la cosa més normal del món.

"Pot ser que ho sigui en el seu món" - va pensar mentre s'allunyava de l'habitació de la Bertha amb la sensació clara que li acabava de passar la primera cosa extraordinària en molts dies.

"Hi serà o no?" El rèmol empetxinat encara continuava penjat en algun racó del cervell, però ja no anava seguit pel verat, sinó que directament per la tonyina i havien aparegut també d'altres peixos del pòster ... la orada, el bonítol, el lluç, la maire ... Hi serà o no? Sabrà que encara està esperant alguna cosa? I que aquesta cosa no era la mort? Sinó una sorpresa de part d'una persona gairebé desconeguda que pensava en ella un cap de setmana?

Demà ho sabrà.

Els peixos també viatgen i per això va pensar que li donarien la resposta de la sorpresa per a la Bertha. Es quedaria una mica més davant del pòster dels peixos i aviat tindria la resposta, n'estava convençuda.

"Si tota la seva vida ha viatjat seria un viatge que li agradaria fer" - va pensar i es va sentir alleugerida.

L'endemà va entrar a l'habitació de la Bertha amb la seguretat que dona una sorpresa encertada. "T'he portat música" - va dir i va treure un CD-*player* portable i una capsa tan prenyada de discos que la cremallera estava a punt de petar. A dins havia fet una selecció amb una mica de tot, però hi havia posat la Eartha Kitt i la Nina

Simone, convençuda que les seves cançons portarien a la Bertha en un viatge diferent amb l'avantatge de no haver de moure's de sota els llençols. Un viatge que la portaria anys enrere, a l'època de les reivindicacions negres, a través de l'èxit d'aquestes dues dones. Que li faria tancar els ulls i li permetria descansar el cos emmalaltit i les notes i les paraules de les cançons anirien just allà on li feia mal - que era en molts llocs, al cor mal operat, al peu, a la panxa que ja no digeria bé, però sobretot a la seva ànima que volia acabar el llibre de teoria musical que tenia començat - i envoltarien el punt crític i el punt crític es deixaria mimar i els anticossos es despertarien del seu estat letàrgic i començarien a treballar i el *by-pass* negociaria i pactaria amb el cos i amb aquesta nova força de l'entesa es posarien a manxar sang a tots els racons del cos fredoluc de la Bertha ...

"Ah, no!" - va dir categòricament la Bertha. "No puc escoltar música amb aquests trastos. Jo estic acostumada a escoltar música en directe. Això no és música" - va dir mirant amb menyspreu el CD-*player* portable i els discos.

La sorpresa no era gens encertada. La seva generositat de cap de setmana se'n anava a fer punyetes.

"Era perquè t'entretinguessis i no estiguessis trista"

"És que no estic trista"

Mentalment, va comptar una segona cagada. Encara no havia après a no donar les coses per enteses.

"Rèmol empetxinat?!" Però el rèmol empetxinat ja no deia res. Ni viatjava, ni tenia idees. Estava allà amb cara inexpressiva de peix. Els recursos íctics havien desaparegut.

I per quin motiu aquesta malalta li importava tant? Era per la seva fragilitat física? No era la primera, ni tampoc la última pacient que

atenia. També sabia que no s'havia "d'implicar". Però això ja ho havia aclarit amb ella mateixa feia temps. "És que no m'estic implicant, estic vivint." Era pel color de la seva pell? Feia "discriminació positiva", com en els discursos ja coneguts? Dubtava molt, la primera vegada que havia sentit les paraules havia pensat que devia ser alguna cosa relacionada amb la SIDA. Pel seu "exotisme"? En definitiva no havia d'atendre cada dia cantants negres de jazz d'uns 70 anys, que havien viatjat arreu del món i que estaven escrivint un llibre....

El llibre! Era el llibre! La Bertha estava escrivint un llibre i la il·lusió per acabar-lo la feia tirar endavant i tenir els seus projectes i donar respostes àcides a petites atencions convencionals.

Un altre dia la va portar a passejar. El *hall* de l'hospital li va semblar un pèl avorrit per una persona com la Bertha, però al revés: la Bertha portava tanta vida endins que el moviment de la gent entrant i sortint, el personal sanitari enfeinat i amb pressa, els petits drames, les males notícies superant les bones, la llum estiuenca de fora sobreposada als neons incansables, els plors aguantats fins a llocs més solitaris, els nusos al coll, el xiuxiueig de les veus i el blanc de l'hospital, la cansaven tant que li resultava una pel·lícula molesta i inacabable. Com el soroll que fan les rodes d'un tramvia sobre les vies. Així, que la va portar a dalt de tot a la novena planta des d'on es pot veure el mar.

I allà la Bertha va fer el llangardaix. Feia un sol estrany, cansat sobre un mar gris. L'asfalt bullia tranquil·lament com damunt d'un foc oblidat obert. La llum era dels dies anteriors. Les dues van tancar els ulls. I quan els va obrir, només va estar a temps de veure un petit llangardaix deixant-se la cua en un sobreixit del vidre trencat de la finestra.

JUBILACIÓN

Carmen Coderch Fernández

Hospital del Mar

Me llegó la noche de no volver a trabajar en la Unidad de Psiquiatría. ¡Cuántas horas dedicadas a los desajustes mentales! Yo digo que son "las penas del alma" y ¡que no me fueren ajenas!

Hace 30 años decidí estudiar enfermería y dos años más tarde me diplomé en psiquiatría para ayudar a las personas con desajustes mentales, que a su vez se ven impedidas, en situaciones difíciles, para hacer su vida cotidiana a causa de ese dolor del alma que se les manifiesta de diversas formas. Situaciones difíciles, cada persona es diferente a pesar de que los tratamientos se dan según síntomas y signos.

Durante estos 27 años, en mi trabajo de enfermera en psiquiatría he procurado no olvidar que los casos clínicos se repiten, pero las personas son diferentes. Esta reflexión me ha ayudado a seguir luchando, cada día conoces a personas que llegan al hospital con "dolor", que les impide, o mejor dicho, que no pueden hacer aquello tan complicado que nos hace mantenernos en forma más o menos y donde están implicados factores afectivos, culturales, sociales, económicos, ambientales, etc. El denominador común: dolor, dolor y dolor. Ese dolor ajeno me ayudó a sacar fuerzas para ayudar a los demás, sentirme optimista para no caer en la monotonía. Mis armas de trabajo fueron: escuchar monólogos, atender a los silencios, observar miradas vacías, llenas de ideas que no se pueden verbalizar, miradas perdidas,

temores, ausencias, incluso pánico..., leer el lenguaje del cuerpo incluso mientras la persona duerme, escuchar sus sueños.

Ese dolor hace que se pare el reloj diario y se ponga en marcha otro reloj que va muy deprisa o que se enlentece, o sea que es capaz de apartar de la realidad las ideas, los impulsos. Las horas, los minutos y los segundos no se sincronizan y es cuando se produce ese "dolor del alma" que impide todo.

Digamos que el dolor del alma se adueña de la persona, la rompe, la hace incapaz de seguir con su propio equipaje y la transporta a un destino desconocido. Es como una ruptura que afecta además de a la persona, a su entorno. Y ahí está el trabajo de enfermería, ya que estamos muchas horas con la persona rota. Con nuestra dedicación debemos ayudar a la recomposición de ese puzzle desordenado que le produce tanto dolor. Debemos facilitar el trabajo a la persona y no a la inversa.

Siempre una sonrisa o un silencio por nuestra parte será de gran ayuda, luego ya vendrán las palabras, saber escuchar, distraer la mente, pasear y también ser muy cautas en nuestras opiniones. En psiquiatría es como cuando se produce una guerra y a continuación se debe trabajar para la paz, la alegría, el respeto y que no falte la sonrisa.

Viva el presente para la juventud.

Viva el futuro para los/las jubilados/as.

MONOGAMIA

Gerard Colomar Pueyo

Hospital del Mar

"La vasopresina acaba con las infidelidades"

La Vanguardia, 13 de diciembre 2006

La noticia

Cuando el Presidente de la FAMILIA® -Federación de Asociaciones Monógamas Internacional Ligadas por el Inmaculado Amor- leyó aquella noticia no podía creer lo que veían sus ojos. Leyó una y otra vez la noticia, la volvió a releer, y cuando finalmente llegó a la conclusión de que su vista no le engañaba optó, en su calidad de miembro directivo, por convocar una asamblea extraordinaria y urgente de su Federación, tal como lo exigían los estatutos, para dar a conocer lo que acababa de saber.

Sólo había un único punto del orden del día: Monogamia.

Al recibir la misiva de su Presidente y proceder a su lectura, los miembros de la Federación viendo el tema a tratar y la urgencia de la convocatoria lo primero que hicieron -especialmente el sector crítico, que siempre lo hay en toda Federación- fue verificar que no estaba fechada un 28 de diciembre, que no la habían recibido un 28 de diciembre o que, finalmente, no estaban convocados un 28 de diciembre-. El sector más afín al Presidente, por su parte, si mostró extrañeza no lo manifestó, y en todo caso, como integrantes de la Federación que eran no podían tener otro motivo para ser convocados que el que daba razón de ser a su

existencia: la defensa de la monogamia frente a las constantes afrentas que sufría desde todos los sectores: los singles, los no tan singles, los menos singles, los mormones, los abogados de familia, los... un sinfín de colectivos que parecía no tenían otra función en esta vida más que acabar con la Federación.

Llegó el día de la Asamblea -que contra todo pronóstico no era un 28 de diciembre sino un 14 de febrero- y, en segunda convocatoria -como suele acaecer en estos casos- los cuatro miembros presentes procedieron a dar por formalmente abierta la Asamblea y a escuchar la voz de su Presidente:

“Señoras y Señores, hemos sido convocados hoy por la Presidencia de esta Federación, que tengo el honor de representar, para dar conocimiento de una noticia que sólo el destino nos podía deparar: el fin de la poligamia existe, poligamia entendida como toda nueva relación estable que se pueda establecer entre dos seres humanos, cuando ya tienen una previa relación estable con otra persona, que desaparece por la nueva situación. Y ello con independencia de su orientación sexual, con vistas a un futuro compartido en la salud y en la enfermedad, en la riqueza y en la pobreza, guardándose fidelidad y socorriéndose mutuamente. Y este fin depende de algo tan sencillo como la administración de la vasopresina, una hormona comercializada en otros países como *Desmopressin®*, que puede administrarse mediante una simple inyección o una simple inhalación de 10 unidades internacionales y que puede conseguir una mayor fidelidad, objetivo no declarado pero deseado por nuestra Federación.

El motivo de esta convocatoria urgente es, además de daros a conocer este descubrimiento, el de proponer a la Asamblea la

constitución de un lobby para instar a los poderes públicos directamente implicados en la gestión de la familia el actuar sobre los colectivos de riesgo para evitar la propagación de la actual pandemia multiparejil y multimatrimonial que estamos sufriendo.”

Seguidamente el Presidente procedió a abrir el turno de palabras, y dado que por parte de los asistentes no había nada que añadir a las suyas se procedió a la votación de la propuesta de si se aprobaba o no por parte de la Federación la constitución del mencionado grupo de presión.

Los votos, a mano alzada, fueron los siguientes: a favor 1, en contra 1, en blanco 1, con lo que por una aplastante mayoría de 2 a 1 se aprobó la constitución de un grupo de presión a favor de la administración de vasopresina como medio de poner remedio a la ola de poligamia -entendida en sentido amplio- existente en la sociedad en aquel momento.

El lobby

Decidieron ponerse manos a la obra con la máxima celeridad. “No dejes para mañana lo que puedes hacer hoy” era otra máxima no escrita que guiaba el quehacer de la Federación. Era preciso hacerse ver en todo tipo de asociaciones familiares, en todo tipo de organizaciones relacionadas con el bienestar social incluyendo entre ellas, por qué no, las relacionadas con el cambio climático -porque, aunque no estaba científicamente demostrado, era una opinión plenamente aceptada por la Federación la relativa a que las calenturas en sentido amplio incluyendo no sólo los episodios febriles sino también los días de calor sofocante fomentaban las situaciones propiciadoras de eliminar aquello

que precisamente la Federación tenía establecido como propio: la monogamia y la monoandria.

Tampoco había que olvidar a las corporaciones de madres de alumnos, ni a las de padres de alumnos, ni a las de los propios alumnos, por supuesto.

Ni a los colectivos de empresarios y trabajadores que debían pagar un alto precio por la situaciones poli -ya fueran gámicas o ándricas, que haberlas las había, y de todas las maneras-. Alto precio no sólo en lo económico sino también en lo personal, precio que en el momento de pagar nadie estaba dispuesto a hacer efectivo.

Finalmente quedaban los poderes públicos, con independencia de su propia ideología, porque estas situaciones no monogámicas tenían un origen que a ciencia cierta no radicaba en la manera de entender la sociedad ni la vida, sino en pulsiones interiores ligadas cuando menos a la educación familiar o, cosa más preocupante aún por cuanto podía limitar seriamente el propósito buscado por la Federación, en la genética. Y dentro de los poderes públicos era preciso también dedicar especialmente esfuerzos en la propia administración que con toda seguridad se pronunciaría con el consabido sí, “evidentemente Uds. tienen razón pero nosotros no nos podemos pronunciar ni a favor ni en contra de su propuesta, so pena de ser calificados cuando menos de tendenciosos en nuestra manera de prestar servicio público.”

Otra cuestión quedaba pendiente de resolver: visto el clamoroso éxito de asistencia de la Asamblea extraordinaria y la exigua dotación de personal de la propia Federación -que suplían sobradamente y con creces con su voluntad personal de lograr el éxito de su adscripción a la misma- era preciso organizarse para poder

alcanzar con éxito lo que sin duda alguna iba a constituir la disolución de la misma por haber alcanzado sus objetivos: el establecimiento de una vacuna obligatoria para toda la población infantil de vasopresina, mediante su incorporación en el calendario de vacunación infantil.

El calendario de vacunación

La Federación se encontraba en un momento histórico de su existencia. Uno de aquellos momentos por los que se puede afirmar que vale la pena luchar por las ilusiones y los proyectos y que tanto unas como unos se hagan realidad. Una de aquellas situaciones en las que cabe insistir en que vale la pena luchar por un ideal. Y el ideal de la Federación, la culminación de la monogamia, estaba al alcance de la mano, cuando menos de la vacuna. Sólo quedaba pendiente de determinar el momento idóneo de administración de la misma.

No cabía dejar la cuestión en manos de los gestores sanitarios, que aunque era seguro que iban a tener en cuenta los beneficios indirectos de la misma -disminución de bajas laborales por mal estado de ánimos, aumento de la productividad por el incremento de la estabilidad familiar, disminución de los días de permiso por nuevo matrimonio, además de las pertinentes licencias por ir al juzgado correspondiente- no por ello iban a olvidar los gastos que podía conllevar, no sólo en material sanitario -vacuna, jeringas, personal-, sino también por el control de su seguimiento por parte de la población.

Otro tanto cabía decir de los profesionales sanitarios, que pondrían en duda además de los efectos secundarios inherentes a la

vacuna -que la Federación consideraba de poca entidad siempre y en todo caso, salvo supuestos excepcionales, de intolerancia orgánica a la misma- la necesidad de su indicación, poniendo en tela de juicio incluso el hecho de que la falta de respeto a la monogamia pudiera considerarse una situación patológica, que precisara para su solución incluso de medidas de salud pública, cual si de la vacuna de virus del papiloma humano se tratara.

Sin embargo, aquel momento esperanzador, de concreción de ilusiones, sin saberse exactamente a ciencia cierta por qué, devino paulatinamente una cuestión que enfrentó entre sí a los miembros de la Federación, y todo por la simple cuestión de cuando empezar a vacunar a la población.

Así, un sector, era proclive a la vacunación, que en principio inmunizaba de por vida, en el primer año de vida del ser humano.

Otro sector, no menos importante, consideraba que el ser humano en dicha edad debía aún desarrollarse ampliamente a nivel físico y mental, y que en caso de aplicarse la vacuna tan tempranamente se corría el riesgo de una sociedad electra-edípica, que provocaría las risas olímpicas de Sófocles y el estremecimiento de Freud. Era necesario esperar el paso de la primera infancia so pena de convertir en desventajas lo que podía ser una buena oportunidad para el fin de la Federación por haber conseguido ésta sus objetivos.

Tampoco había que olvidar al sector pro-adolescente, que víctima quizás de sus efluvios amorosos primaverales, insistía en que no era hasta el fin de la pubertad en que había que proceder a la vacunación de la población. Claro que ello conllevaba un problema añadido: el que los jóvenes dijeran a sus progenitores que si

ellos no se habían vacunado, por qué iban a tener que hacerlo los hijos.

Ni se debía olvidar tampoco a aquellos integrantes del último sector que insistían en la obligatoriedad de la vacuna para todos los que quisieran legalizar una situación de relación parejil como requisito administrativo previo para poder proceder a la mencionada regularización.

Las posibilidades de acercamiento entre los diferentes sectores se hacían cada vez más difíciles y, como se ha dicho, lo que no debía constituir más que una simple concreción cronológica de cuando proceder a administrar la vacuna devino en la causa del fin de la Federación.

La disolución

El Presidente de la Federación se vio en la necesidad de convocar una nueva Asamblea Extraordinaria. El Orden del día otro punto único: la disolución de la Federación. Le acompañaba su nueva Secretaria, una señora que con sus efluvios personales había conseguido algo impensable para la organización en la que estrenaba el cargo: la innecesaria permanencia de su Presidente por ser víctima precisamente de lo que la propia Federación se proponía evitar: una nueva relación estable entre el Presidente y la Secretaria, cuando tanto uno como otra tenían ya previamente otra relación con otras personas.

Llegó el momento de abrir la Asamblea, en segunda convocatoria, y ante todos los presentes, el Presidente en persona y la Secretaria, únicos asistentes, se procedió a debatir el punto del Orden del día. Expuesto el mismo, por parte de los Asistentes, ya

mencionados, se procedió a la votación del mismo, que fue aprobado con un voto a favor de la disolución, el del Presidente, un voto en blanco, el de la Secretaria, y ningún voto en contra.

MI PRIMER E-MAIL

J. Alfonso del Villar

Hospital del Mar

Mi primer mensaje "e-mail" fue enviado a un buen amigo. Ahora que han pasado unos años (muy pocos) me ha gustado recogerlo aquí pues indica, creo, bastantes cosas.

Hola, sí que funciona esto y, además, bien. Lo que no sé es si tú recibiste mi correo. El tuyo llega "alto y claro".

Por lo que dices, tu tribu es la misma que la mía. A nuestro pesar somos *urbanitas*, pero de la rama o subespecie de los *ancestors*, pues sólo los *neo-urbanitas* (una derivación génico-sociológica) están en condiciones de entender y manejarse con este medio de comunicación. No en vano comienzan su aprendizaje desde muy pequeños, con sistemas educativos *ad hoc*. El proceso de aprendizaje (que nosotros no tuvimos) viene a ser algo así: después de ensimismarse con el sistema llamado "*come-cocos*", pasan al segundo grado denominado "*marcianitos*", para luego, en un alarde de translocación niño-máquina, sufrir los avatares de un ente electrónico con carcasa de plástico y "comportamiento animal instintivo" denominado *TAMAGUCHI* por la industria nipona, creadora del engendro.

Actualmente ya se puede adquirir un máster en "habilidades electrónico-emotivo-bobalicónicas" abrazando y dando mimos y órdenes verbales a unos "robotitos" que responden a este tipo de estímulos...

Nosotros, los *old-urbanites* (según la nomenclatura anglosajona) nos criamos entre indios y vaqueros de goma, que no cambiaban nunca de postura. Nuestra educación siguió después con las máquinas “del millón”, de delicioso y casi inocente recuerdo. Éstas nos enseñaron la rapidez en el movimiento del dedo corazón lo que, como todo el mundo sabe, sirve, más tarde, para aplicaciones lúdico-libidinosas.

Nuestro contacto con la electrónica se concretaba, eso sí, en la música y sus míticos grupos. ¡Oh aquellas guitarras brillantes (sólo llegaba a la *Fender* el que podía) que sufrieron a más de un roquero en plena actuación, cuando su sudor contactaba con el enchufe del instrumento y 3.000 vatios se descargaban en su cuerpo produciendo un efecto deletéreo, aunque instantáneamente fulgurante sobre el artista! (algunos confundían esta inmolación no deseada con una forma de escenificación delirante y... rugían fervorosos).

Pero nada de eso nos sirvió cuando, ya entrados en la cuarentena (en este caso, también sinónimo de aislamiento), nos pusieron un PC en las manos que, ¡Oh, Dios!, nada tenía que ver con los partidos políticos de la pre- y la post- transición.

Así que te comprendo. Pero ya ves que, pasados los primeros momentos de estupor, se puede usar este medio para expresarse de forma fluida, incluso añadiendo citas bibliográficas, lo que puede enriquecer una “discusión virtual” sobre cualquier tema. Se evitan las interrupciones de la discusión verbal y se puede analizar el discurso con tiempo, para responder sin acritud.

¡Ah! Dónde quedaron los tiempos de la escuela peripatética, las bibliotecas de los conventos y las tertulias de los casinos rura-

les donde el contacto y el intercambio de opiniones, la conversación personalizada, la transmisión de conocimientos, se llevaban a cabo a través de los sentidos humanos, en vivo y en directo.

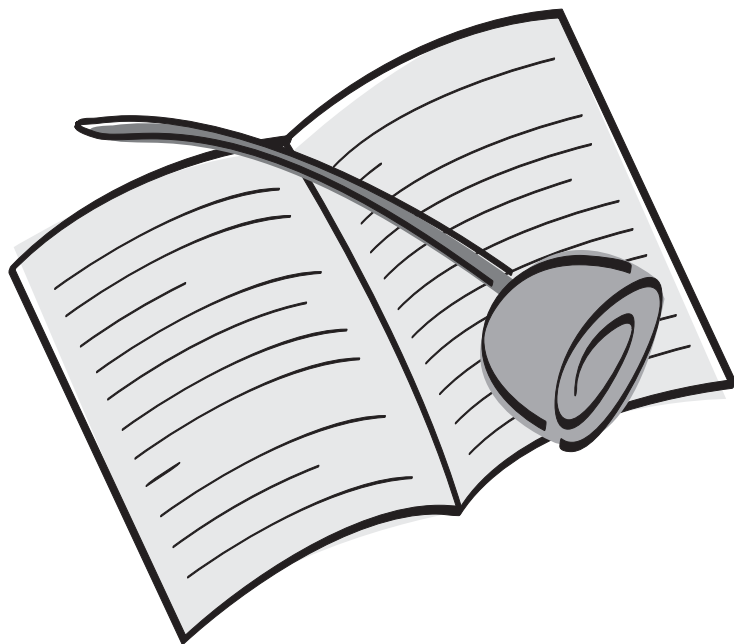
Esos métodos han quedado arrinconados por esta red que lo permite todo pero a base de engullirlo todo.

No nos desanimemos, utilicemos este medio pero, a nuestro estilo. Sirvámonos de él para el intercambio de conocimientos y aportaciones vitales, con el valor añadido de la agilidad. Superemos los aspectos más recalcitrantes de estos métodos. Utilicemos las propias armas del sistema...

¡Viva la paradoja!

Besos (virtuales) a tu compañera

A.

LA NIEVE DE LA ABUELA FERNANDA

Mª Cleofé García Ramírez

Centre Fòrum

El teléfono, el cine, los coches, la televisión, los electrodomésticos, y por supuesto la luz eléctrica, se inventaron hace muchos, pero que muchos años, y todo el mundo los conocía. ¿He dicho todo el mundo?, perdón: ¡una gran parte del mundo los conocía, sabía de su existencia, los usaba! Pero eso sí, en las grandes ciudades, porque ¡aunque no lo creáis!, cerca de estas grandes ciudades existían un sinfín de pequeños pueblecitos olvidados de la mano de Dios como suele decirse... ¡por no decir otras cosas! Que, ¿no os lo creéis?... Os contaré una pequeña historia, y ¡doy mi palabra de honor que es cierta!

Corría el año mil novecientos cincuenta y nueve, allá por el siglo veinte, en un pueblecito de la meseta castellana. Sus habitantes habían quedado anclados en el pasado como si los casi dos mil años transcurridos no hubieran existido. Su gente vivía aislada del resto del mundo, del que tenían noticias de su existencia tan sólo a través de alguna carta que los lugareños recibían de algún emigrante. Joven osado, que no estando conforme con el futuro que le ofrecían las duras tareas del campo, había tomado la decisión de intentar cambiar de vida.

Geográficamente, Madrid quedaba muy cerca, a poco más de cien kilómetros de distancia. Un lugar extraordinario, en el que había de todo y la gente tenía de todo, pero desde ese humilde pueblo se soñaba con la gran ciudad como algo inalcanzable. Allí

la vida, las costumbres, los medios, eran los de hacía como hemos dicho, casi dos mil años atrás.

Los habitantes del pueblo andaban un poco alborotados desde hacía varios días. Pocas cosas sucedían en el pueblo sin que no fueran del dominio público. Las noticias corrían rápidamente de boca en boca entre los vecinos, algo así como que ¡nadie sabía nada! pero todos estaban a la última de las alegrías o desgracias de cada casa. Como digo, esos días, cuando la dura jornada de la siega terminaba y los hombres y mujeres regresaban a sus casas al atardecer, ya cansados, fatigados, sudorosos, pero con ganas aún de charla, de comentar la dureza de las faenas realizadas en el campo y de paso, como quien no quiere la cosa, de comentar los posibles chismes... alma y milagro de su penosa existencia. La comidilla de los pequeños corrillos que se formaban a lo largo de la carretera no era ni más ni menos que la chifladura de la abuela Fernanda.

Aparentemente ajena a todos los rumores, la abuela Fernanda, enfundada en sus sayas negras habituales, con su pañuelo negro a la cabeza, como era costumbre entre las mujeres desde generaciones remotas para protegerse del sol o del frío, sentada en su vieja silla de mimbre reposaba, observaba el ir y venir de sus paisanos. Tranquila, con expresión de deleite, mantenía en su mano un palillo con un trozo cuadrado de hielo color naranja al que daba con gusto pequeñas chupaditas hasta que se acababa.

Esto último precisamente, junto con lo que la abuela Fernanda comentaba, era lo que inquietaba y provocaba los comentarios de sus vecinos. Era algo nuevo y desconocido.

Hacía días que corría el rumor de que la anciana estaba un poco mal de la cabeza, que algún tornillo se le había aflojado a la pobre mujer. ¡Santo Cielo, lo que tenían que oír! Eso sólo podía ser fruto de una mente enferma, y en parte, de alguna manera sí era lógico, pues ya pasaba de los ochenta. ¡Y eso no era tan habitual en aquellos tiempos!

-¡Mira que decirme!...- comentaba con tono alcahueta una de las mujeres, que no queriendo decir nada lo decía todo: que a su hija Antonina, le habían comprado un aparato muy grande, de color blanco, como de hojalata pero más fuerte, y que lo más raro es que dice que todo el tiempo está nevando dentro, porque cada vez que abre la puerta ve que está blanco, con nieve, y hace un frío que pela, por eso su Antonina pone allí la carne y las bebidas. Pone *Fanta* de naranja en un cacharro con cuadraditos, coloca un palillo, y luego la fanta se queda helada y está -¡buenísimo si lo chupas poco a poco!-, dice, -y con el calor que hace estos días me sienta de maravilla-.

Y hete aquí, que así se encontraban los transeúntes a la abuela Fernanda, sentada en su silla, chupando el cuadradillo de hielo naranja cada tarde con cara de satisfacción desde hacía varios días.

Nadie se atrevía a preguntar a la carnicera Antonina sobre la veracidad de las fábulas de su madre, o a insinuarle siquiera, si algún tornillo se le había aflojado a la pobre anciana.

Era la única carnicería que había en el pueblo, y todas las mujeres, uno u otro día, pasaban por allí a comprar su ración de cordero, el único animal que allí se vendía por aquel entonces, ya que la mayoría de sus habitantes, como ya sabemos, eran labradores y pastores y no podían permitirse mayores lujos.

¡Hay que ver cómo cambian los tiempos!

Las clientas estaban paradas ante el mostrador, y observaban cómo de forma hábil manejaba el hacha con su mano izquierda, hecho por el cual se la conocía como Antonina “la zurda”. Algunas dirigían miradas furtivas hacía el interior de la casa, comunicada con la tienda por una simple puerta que siempre acostumbraba a estar abierta, excepto desde hacía varios días, esperando encontrar algún indicio, algo, que justificara las alucinaciones de la abuela Fernanda. Pero nada. Ni se atrevían a preguntar, ni ella daba explicaciones, así que los rumores crecían, crecían...

¡Y tan tranquilos que se les veía a todos los de la familia! ¡Hay que ver!

Así acababan las tertulias y cada cual a su casa sin aclarar nada.

Pero como siempre sucede, todos los secretos tarde o temprano llegan a saberse.

Un domingo a la salida de Misa, y con el pretexto de ser festivo, Antonina “la zurda” se acercó a una madre y a su hija y les invitó a pasar por su casa por aquello de que “casi somos parientes por parte de madre”. Ni que decir tiene, aceptaron al momento, y allá se dirigieron raudas y veloces mientras eran observadas por las múltiples miradas de los asistentes a la celebración de la Santa Misa recién terminada. En la plazuela de la iglesia era donde se formaban las mejores reuniones de la comunidad, y por supuesto donde más jugosa era la información de los chismes y cotilleos sociales.

A la abuela Fernanda se le dispensaba la asistencia a la Santa Misa debido a su avanzada edad, y al esfuerzo que suponía para ella cruzar la carretera y subir la empinada cuesta de la calle que

llevaba a la iglesia. Así pues, en esta ocasión, como en otras tantas en las que su hija, yerno o nietos trabajaban y se quedaba sola en casa, disfrutaba de lo lindo sentándose en un balancín de la sala, mirando fijamente, con cara de asombro y una sonrisa bobalicona, el inmenso aparato que habían comprado a su Antonina, y que tan de cabeza llevaba a los habitantes del pueblo.

Quizá porque Antonina lo intuía o más bien porque lo sabía, era por lo que llevaba a sus “medio parientes” casi a la carrera hacia su casa.

No fue necesario abrir la puerta con llave porque nunca se cerraban las puertas de las casas, ni tampoco llamar al timbre, porque no había. Ni se sabía que algo así pudiera existir. Simplemente empujando la puerta con la mano pudieron entrar en el interior de la casa, agradeciendo el frescor del recinto, pues aunque sólo eran las once y media de la mañana, el sol del verano apretaba con fuerza y dejaba adivinar que el día sería de los que se recuerdan durante mucho tiempo.

-¡Pero madre, qué hace usted! Le tengo dicho muchas veces que no deje la puerta abierta, que no es bueno, que puede resfriarse. Y además entra el calor y se puede estropear todo lo que hay dentro-.

Antonina “la zurda”, cerró la puerta del aparato rápidamente, dejando boquiabiertas a las dos “casi parientes” que en su vida habían visto nada parecido, pero más que por el efecto en sí de cerrar la puerta, por la pena de no haber tenido tiempo de curiosarse en el interior.

-¡Hija mía!- decía la anciana -¡no me regañes! Sabes que me gusta mucho mirar lo que hay dentro y ver la nieve mientras todo

el mundo se achicharra de calor ahí fuera, ya lo sabes. ¡Y yo aquí tan fresquita!-

Las “casi parientes” no se atrevían a preguntar. Esperaban impacientes, escuchando la conversación de madre e hija, a que llegara el momento de la gran revelación, cosa que no tardó.

-Ya sabéis- dijo la abuela Fernanda -que mi nieto pequeño se fue hace ya un año a vivir a los Madriles y que está muy bien situado-.

-Sí, sí- respondieron a coro sus visitantes.

-Pues como os iba diciendo. Mi nieto, que es un santo, le ha enviado a mi Antonina en un camión que llegó desde Madrid al pueblo de al lado este regalo tan majo; y mi Andrés “mi yerno, quiero decir” fue con el carro y el burro a recogerlo y me lo ha instalado aquí en la sala pensando que era el mejor sitio, porque es donde nos han colocado el enchufe de la luz, y porque está al lado de la tienda y así pueden guardar y coger la carne con más facilidad cuando hay que venderla, cosa que no podíamos hacer antes pues si no la vendíamos pronto, la tienda, con estos calores se llenaba de moscas y se echaba a perder. Y ahora ya lo veis ¡no se estropea nada, nada!-

-¿Y qué tiene que ver el “enchufe” con la máquina?- preguntó la pariente más joven.

-¡Cómo! ¿Que qué tiene que ver?- intervino Antonina -¡todo! Sin enchufe no hay máquina. ¿No sabes que funciona con luz?-

La luz, gran misterio, ¡eso sí había sido una auténtica revolución!

La pasada primavera, unos obreros habían venido al pueblo, dispuestos a colocar un transformador. Decían -¡Es obligatorio y

necesario para poder traer la luz al pueblo, esto cambiará vuestras vidas!-

Fueron rodeados, observados, estudiados, estorbados, curiosados, encrespados... y todos los “ados” habidos y por haber, fueron acribillados a preguntas ¿Y por qué? Prometían traer la luz al pueblo y así lo hicieron. Pusieron una farola a la entrada del pueblo y otra a la salida, y así cumplieron.

¡Ya les gustó el invento, ya! Pero no era lo que esperaban. Les habían prometido luz en las casas y lo único que habían conseguido era que las parejas de novios no pasearan por la carretera sino un poco más lejos. Tuvieron que esperar un mes más para poder tener en la sala principal una única bombilla colgada de un hilo que bajaba y se sujetaba en una viga del techo, y que se encendía accionando una pequeña llave a la que se le daba media vuelta, colocada ésta, en el marco de la puerta de entrada a la sala.

-Pero no os quedéis ahí de pie, ¡sentaos sin miedo, estáis en vuestra casa!- decía la abuela Fernanda. -Antonina hija, ofréceles algo frequito que después de tanto rezar y con los calores que corren las pobres tendrán sed-.

-Sí madre, ya va, voy a buscar dos vasos-.

-¡Que sean tres! Yo también quiero beber algo-.

Antonina “la zurda”, desapareció unos minutos, mientras las “medio parientes” se quedaban a solas con la abuela Fernanda. No se atrevían a decir palabra pero entre ellas, intercambiaban miradas y se daban pequeños toques con los codos mientras disimulaban, haciendo que doblaban el velo de ir a misa y guardaban su libro de rezos en el bolsillo.

-Aquí vengo- dijo Antonina, llevando en su mano izquierda con maestría envidiable una pequeña bandeja con cuatro vasos alargados, al tiempo que decía: -tiene razón mi madre, hoy hace mucho calor, y como hemos venido tan deprisa os invito a tomar un refresco con nosotras.-

-¡Madre! ¿Usted que prefiere?-

-¡Yo naranjada, hija, ¡ya sabes cuánto me gusta! ¿Y vosotras?-

Sentadas en el borde de la silla, las manos apoyadas en las rodillas, contestaron a la par.

-¡Lo mismo, si no te sabe mal!-

Al fin y al cabo no les habían ofrecido nada más, y ellas, que estaban acostumbradas al agua del botijo, y en ocasiones a una gaseosa, ya les parecía bien.

No perdían detalle de los movimientos de Antonina "la zurda", y de reojo miraban a la abuela Fernanda, que no paraba de hablar, asintiendo éstas, de tanto en tanto, con un movimiento de cabeza, como si se enterasen realmente de lo que decía. Nada más lejos de la realidad.

Antonina "la zurda" se acercó por fin a la caja blanca grande y abrió la puerta con un sonido tintineante, mientras las "medio parientes" abrían desmesuradamente los ojos al tiempo que se les escapaba un -¡oh... oh... oh!-

Un frío agradable salió hacia fuera. Vieron que dentro había luz y que la estancia estaba completamente llena de carne y botellas de refrescos. Antonina cogió una de color naranja y les llenó el vaso. No querían precipitarse, dejaron que primero bebiera la abuela Fernanda al tiempo que les animaba -bebed, bebed, antes de que se caliente-. Éstas bebieron apresuradas y

animadas por las cosquillas que hacían en su nariz las diminutas burbujas del líquido refrescante y se enfrascaron en una charla distendida a la vez que escuchaban cada detalle de las explicaciones que Antonina les daba del famoso invento. Pero lo que les dejó heladas fue cuando vieron dentro de la caja grande otra más pequeña, que abrió Antonina al tiempo que decía: -este es el congelador...-

De verdad estaba blanco como cuando nevaba, y aunque no se veía caer la nieve sí era cierto que si metían la mano y tocaban aquello se quedaban tíasas de frío y eso que fuera caía un sol de justicia. ¿Cómo podía ser...?

Antonina "la zurda" les explicó que ese invento tan moderno y tan útil se llamaba nevera, que en Madrid mucha gente ya la tenía y que su hijo que era tan bueno...

La abuela Fernanda, aunque vieja, conocía muy bien a sus paisanos. En más de una ocasión había escuchado "sin querer" algunas de las conversaciones, había observado las miradas furtivas, y había soportado alguna burla, así que les dijo a sus visitantes antes de despedirse:

-¿A que es verdad que mi Antonina tiene un aparato que nieva en verano? ¡Pero no se lo contéis a nadie! si se enteran vendrán a figonear y no habrá suficiente para invitar a todos, además, no quiero dar envidia-.

Las "casi parientes" prometieron no decir nada y salieron de la casa de la abuela Fernanda muy tíasas ellas, sintiéndose importantes y privilegiadas al resto de la gente, que a lo largo de la carretera ya había formado pequeños corrillos en animada charla. Se veía claramente que se hacían las remolonas y no tenían

mucha prisa por regresar a sus casas a comer; esperaban ver o escuchar alguna noticia de lo que sin duda era la comidilla del día.

Ni que decir tiene, antes de acostarse ¡todo el pueblo ya conocía la noticia!

La noche era calurosa, sofocante. A pesar del frescor que mantenían las viejas paredes de adobe y de piedra de las casas, era difícil conciliar el sueño. Las ventanas abiertas dejaban escuchar el canto de los grillos excitados en sus paradas nupciales, también dejaban ver un cielo azul enorme, estrellado. El aroma de la paja de la mies hacinada en la era invadía sus pituitarias... Pero ninguna de estas lindezas a las que estaban tan acostumbrados les ayudaba a dormir. En la mente de cada uno de los habitantes del pueblo persistía una idea fija, o más bien una imagen fija, la de la abuela Fernanda meciéndose suavemente en su balancín de mimbre. Un poco mal de la cabeza sí, pero chupando un trozo de hielo con sabor a naranja y mirando embobada una caja grande en la que decía que nevaba en verano, mientras ellos tan listos y compasivos se movían agitados, desasosegados, inquietos sobre sus camas, a la vez que sentían como su boca se secaba como la paja, sin que la lengua al pasearse por sus labios pudiera aliviar la sensación de quemazón que provocaba no tanto el calor del ambiente como el saber que el exceso de curiosidad les había jugado una mala pasada.

EL DR. ROBERT NOLLA, EL MEU MESTRE

Ana García Rico

Hospital del Mar

En aquests temps en què quasi cada dia sabem de conflictes entre alumnes i professors, començo a pensar que sóc una privilegiada quan recordo els meus mestres i m'inunda una gran sensació d'agraïment i d'afecte. Crec fermament que per a ser feliç en aquest món, són imprescindibles dues coses: un amic i un mestre.

A Medicina, on dos i dos poden no ser quatre, la figura d'un mestre és imprescindible. Perquè t'ensenya tot allò que no trobes als llibres, tot allò que només pot ensenyar-te el malalt quan has après a explorar-lo i a interpretar-lo, tot allò que t'anirà ensenyant la teva pròpia experiència, però que et facilitarà ell amb la seva. I et fa pensar, no només en la malaltia que estudies, sinó en el malalt com a persona, en els seus sentiments, en el seu entorn, i també en els teus propis sentiments, que de vegades intenten alterar la visió objectiva dels problemes.

A més a més, un mestre també ha d'ensenyar-te l'ofici: les sessions clíniques diàries, amenes, al dia, on sempre aprenies alguna cosa nova; l'obligació d'estar present durant les exploracions complementàries, les intervencions quirúrgiques, les autòpsies, tot allò et donava una visió completa i t'obligava a fer autocrítica continua.

Vaig conèixer el Dr. Robert Nolla l'any 1968 quan vaig arribar a l'Hospital. Em va cridar l'atenció el seu aspecte, tan diferent al dels Senyors del Clínic, tan altius i distants, amb qui havia tractat

fins aleshores. Veies en ell un home senzill, baixet, amb poc cabell, amb una incipient panxolina. Una persona "de peu". Només quan començaves a tractar amb ell, t'adonaves ràpidament de la quantitat de saviesa i cultura de què disposava, i de la generositat i la facilitat amb què te la transmetia i aconseguia que anessis aprenent al seu costat, quasi sense adonar-te'n.

Era una persona tremendament generosa, ho compartia tot, no només els seus coneixements, sinó també la seva família i casa seva. Era feliç quan celebràvem tots junts els aniversaris, o el Nadal, o fèiem alguna excursió a Rupit. Amb ell la vida era fàcil, t'aconsellava sense dogmatismes. Podies parlar, opinar, equivocarte, enfadar-te, ell ho entenia tot. Era un catalanista "de cor", estimava el seu país, el seu idioma, la seva història i la seva cultura, que coneixia profundament i que també intentava comunicar-nos, encara que en aquest aspecte els seus èxits van ser discrets.

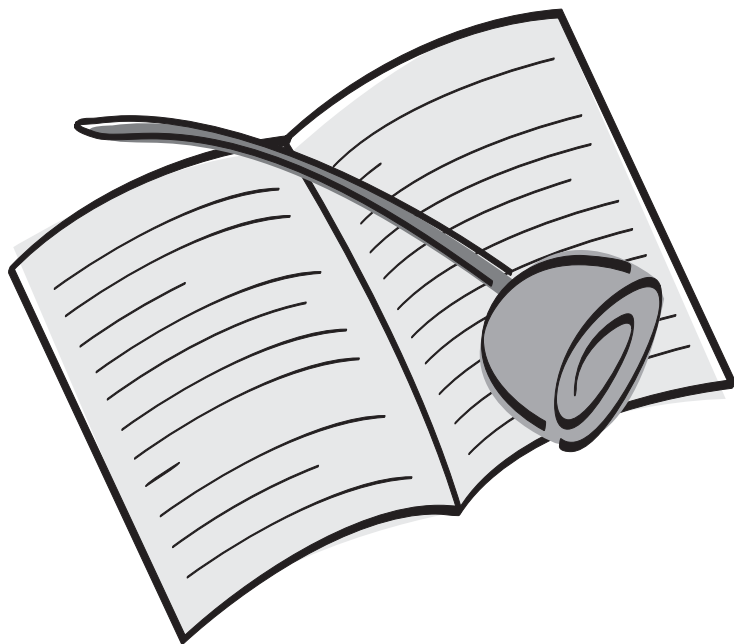
L'any 73, després de grans esforços i amb la important col·laboració del Dr. Lino Torre, varem aconseguir posar en marxa la nostra Unitat Docent. De nou amb el seu exemple, ens va ensenyar a tractar amb els alumnes, a donar-los el màxim, però també a exigir-los serietat i responsabilitat. I sempre he recordat el que em va dir un dia: "quan puntuïs un examen, sigues menys estricte: si dubtes entre aprovar o suspendre, aprova sempre; si no ho mereixia, ja el suspendrà la vida, però si ho mereixia i li ho negues, faràs molt de mal". Va ser un temps de molta feina per la falta de mitjans inicials, però ho recordo amb veritable plaer.

Jo, personalment, haig d'agrair-li la meua entrada oficial al Mar, fins aleshores vetat a les dones, perquè va ésser l'únic que

va defensar la igualtat de drets i amb això l'inici d'una ràpida "feminització" del nostre Hospital.

Quan, per fi, van arribar els canvis polítics a Espanya, al nostre Hospital va començar una època bastant dura, i sense que encara hagi trobat una causa que ho justifiqui, hi va haver massa persones que, per passiva o per activa, es van comportar d'una forma totalment injusta envers ell. Suposo que, tal com era, va perdonar i potser oblidar, però a mi em costa més i per això he sentit la necessitat de reivindicar el seu record davant de tothom.

Ha passat anys malat i fins i tot això ha servit per a que ens donés un exemple amb la seva capacitat de superació. Només em sap greu que hagués de morir un dia en què jo no podia moure'm. Ja sé que no em necessitava, eren tots amb ell, cuidant-lo i mimant-lo, però jo sí que ho necessitava. Necessitava agafar-li la mà i donar-li les gràcies una vegada més i, sobretot, dir-li fins a quin punt el trobo a faltar.

NECESSITEM UNA VACUNA CONTRA LA SOLEDAT

Antoni Gelabert Mas

Hospital del Mar

Estimada família: m'ha costat molt posar-me a escriure aquestes ratlles; no estava segura de que les meves observacions en les hores passades a la residència, dia rere dia, setmana rere setmana, mes darrera mes, les interpretava de manera adequada i lògica.

Com haureu pogut intuir amb aquestes breus ratlles escrites, us estic parlant de l'àvia. Ara ja fa cinc anys que es troba vivint a la residència de la 3a edat, un eufemisme més de la sociopolítica dels nostres dies que s'entesta en no dir les coses pel seu nom, que es, amb més o *manco* matisacions i mans de pintura, un emmagatzemament de la gent gran, que d'aquesta manera per una banda permet tenir la consciència tranquil·la a la família, permetent fer la seva vida sense trobar-se fermats, i per a altra banda dóna la impressió que els nostres avis visquin una nova vida de relació no lligada a la pròpia família i situada en un món feliç, aliè al món real.

He observat l'àvia durant tots aquests anys i tinc la impressió que viu una altre vida, però una segona vida no desitjada.

Des de que va morir l'avi, es troba orfe de les mans que ade-siara l'acariciaven, dels petons que la feien sentir la proximitat de l'ésser estimat, troba el llit buit i sense l'escalfor del que tantes nits i anys li ha ajudat a suportar els moments difícils i la fredor de l'hostilitat de l'entorn. Ningú l'espera a les nits per encalentir-

li els peus, o abraçar-la dolçament tot esperant que arribin les onades de la dolça son.

L'àvia viu una altra vida, una segona vida no desitjada.

És ben cert que ens té a tots, que sempre algú va a visitar-la; és cert que els aniversaris i els sants, tots hi acudim a fer xerino-la. Els néts de tan en tant l'envolten i li fan moixonies però sempre sense l'espontaneïtat de la innocència de la convivència freqüent, sinó empesos per la nostra indicació i insistència.

Fins i tot està envoltada de gent totes les hores del dia i de la nit: uns sense cap família que els visiti, altres aliens a la realitat de l'ambient, i d'altres amb la memòria/identitat destruïda per aquesta malura de nom propi que darrerament tant se'n parla.

Però viu en soledat.

És aquesta la companyia ideal que ha de substituir la família en aquesta segona vida? Es pot considerar una família aquest conjunt de persones individualment aïllades i sense sentiments mutus?

Malgrat tot viu en soledat, o si voleu envoltada de records; tot de fotografies en blanc i negre, algunes en sèpia i les més recents en colors ja descolorits que si un les remira de manera insistent, arriba a la conclusió que fan més mal que companyia.

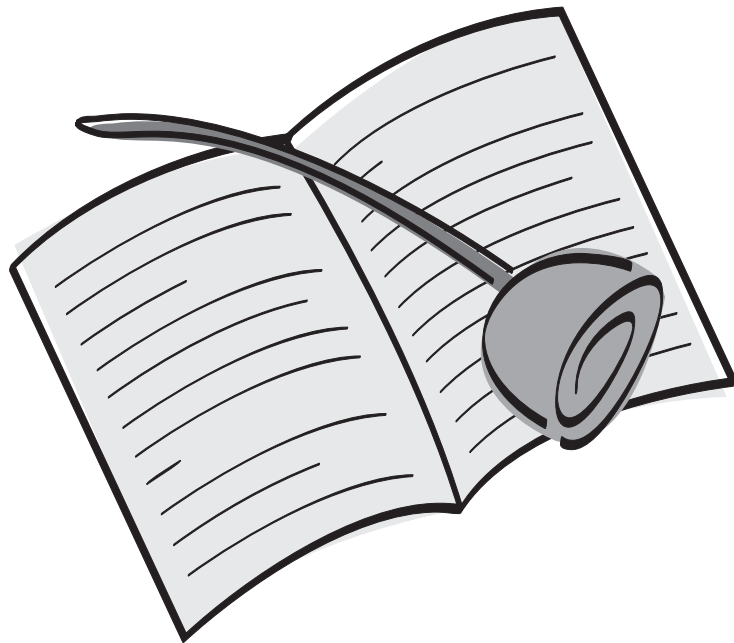
L'àvia viu una altra vida.

I jo em pregunto, i a la vegada us pregunto a tots, família, si és just que després d'haver viscut una vida, una vida plena i intensa, és just viure una segona vida plena de... soledat.

No li falta de res, és veritat; tot el que materialment es pot tenir ho té al seu abast; tota la medicació per curar els contratemps de la malaltia no li falten, però no té cap medicina, no tenim cap medicina, no hi ha cap medicina per curar la soledat...

la soledat de l'àvia que viu una altra vida, una segona vida; i ben segur que amb una n'hauria tingut prou i ja hauria tingut sentit ple de llur existència.

Necessitem urgentment una vacuna contra la soledat, una vacuna contra l'existència sense sentit; una vacuna que solament permeti viure una vida, una sola vida plena.

RELATS EN CINC MINUTS

Maria Teresa Ollé

Hospital del Mar

GAVINA

He sortit a dalt del terrat, d'on fa anys veig passar les gavines immenses i voladores, que troben descans en el punt més alt del meu barri (una grua de construcció els va bé). Ara ja són menys les que passen. Vaja! Avui n'he vist dues, però no tenen repòs, la construcció està en marxa i a fora està plovent, què passa? Si ploro per alguna cosa, és per la gavina immensa que creua el mar.

HORITZONS

Estic volant per sobre la ciutat, és de nit i veig tota la lluminària més o menys forta. Em passejo per sobre el centre, per sobre la perifèria i per sobre el bosc, però de sobte, passant per sobre un carrer veig un punt negre que es mou (vaja! Ja és de dia); i el segueixo, em resulta familiar. El segueixo, vull saber on va, que fa. Per veure'l millor em paro sobre un edifici (vaja! És massa alt i no el puc veure), em poso sobre un cotxe per seguir-lo (vaja! És massa ràpid i el punt es queda enrere), decideixo posar-me dempeus i seguir-lo d'a prop, el veig massa negre, torno a seguir-lo volant, però ja no m'agrada el puntet negre que segueixo, i faig que es torni blanc, ara és més maco, però el blanc es confon amb

la claror del dia, des de lluny m'enlluerna, torno a baixar i a posar-me dempeus i seguir-lo, m'és molt difícil. Alguna cosa falla, no em veig ni a mi mateixa, doncs tot són puntets blancs o negres. Decideixo tornar a volar i fer de colors el puntet que segueixo, ara m'és més fàcil seguir-lo, però... passa una cosa! El puntet que segueixo, ja no és ni blanc ni verd ni blau, ni groc però el veig molt clar, estic en mig de la ciutat.

BLANC

Josefina Pi-Sunyer Peyrí

Hospital del Mar

Recentment he llegit un llibre que m'ha passat el meu fill, titulat *Oceà Mar*. Hi surt un personatge, pintor, que es passa dies, mesos, anys amb un cavallet i una tela en **blanc** davant el mar, esperant que li vingui la inspiració. Sempre s'està dret a la sorra, mullant-se els peus, buscant-li els ulls al mar per tal de poder pintar-lo, però no ho aconsegueix. Quan mor, li deixa tots els quadres a un amic seu, quadres tots **blancs**. El seu amic gaudeix mirant-los. En ells hi veu el mar tranquil i mogut, la imatge de l'artista intentant pintar-lo, fins i tot sent la olor de les algues i el piupieig de les gavines!

Recordo també l'obra de teatre "*Art*", on un personatge compra un quadre tot **blanc** per una suma desorbitada. Els seus amics se'n riuen i ell es defensa dient que no hi entenen. És una obra on es qüestiona de certa manera l'art contemporani i on el **blanc** torna a ser el protagonista.

També em ve al cap una cançó de fa molts anys, d'en Pi de la Serra, on explica les seves trifulgues davant d'un full de paper en **blanc** sempre que es posa a escriure una cançó: "... tinc una fulla al davant, **blanca**, neta, immaculada, pàl·lida com un espant...".

Quantes vegades ha estat aquest color font d'inspiració! Quantes coses em suggereix el color **blanc**! Merengues, núvols, cotó de sucre, nata, boira, llençols de fil recent planxats, vestits de bateig, orquídies, llibres com *Les Nits Blanques*, *Blancaneus*,

Tirant lo Blanc. Ah, i la neu! Des de fa anys tinc el desig d'anar un dia a un lloc on hi hagi neu verge, tirar-hi pintura de colors bonics i gaudir de la meva obra d'art durant uns minuts, fins que els flocs de neu la tapin, deixant-ho tot novament **BLANC!**

QUIRÒFAN 6

Jordi Portabella i Marcos

Hospital de l'Esperança

Pausadament, amb moviments continus, amunt i avall, el cirurgià va esmolant el bisturí amb la màniga de l'uniforme: sempre és el primer en arribar. Són les 8 del matí i, mica en mica, es va incorporant el personal al quiròfan 6.

- Bon dia Pau, què tenim avui de menú?

- A veure si ens aclarim Doctor Estein, sóc informàtic i no endeví. Si encara no he engegat l'ordinador com vol que sàpiga...

En Pau arrenca l'ordinador, les pantalles de la paret, deixa el mòbil i la PDA a la taula i posa el seu entrepà de calamars a la romana damunt el radiador, li agrada menjar-se'l calent. La seva dona, una madrilenya que va conèixer en un xat, està diversificant els seus gustos gastronòmics.

- Bon dia - diu la Penélope amb un fil de veu que més que amagar, pregona que s'ha passat tot el cap de setmana plorant.

- Com anem Penélope? - pregunta el Dr. Estein. Immediatament però, una mirada de complicitat amb en Pau el fa ser conscient del seu error. Ha donat el peu per a què la Penélope...

- Com vol que estigui Doctor. Tot el cap de setmana sola, a casa, pensant en què haurà vist el meu marit en aquella "pelan-drusca" de cooperant de no sé quina ONG, que segur que no es deu depilar ni les aixelles. I ja em dirà que se li ha perdut al meu home al Txad - la Penélope continua la seva lletania i sap que ningú no l'escolta, abaixa el to de veu, treu la llima i el pintaun-

gles del bolso i es disposa a retocar les ungles. Les mans d'una bona instrumentalista sempre han d'estar perfectes.

En Pau mira la pantalla amb posat seriós, veu metàl·lica i, com si fes el control d'enlairament d'un *Boeing 747*, comença a recitar:

- De primer, número de història 1724589, assistència número 07H008745, prostatectomia. Poso les imatges radiològiques a la pantalla gegant - clic, clic -, passo a fer proves de connexió dels sensors de signes vitals - clic -, envio ordres al robot de farmàcia per preparar la medicació, ordres enviades a infermeria de planta per a iniciar la sedació i la profilaxi antibiòtica - clic, clic i clic.

El Dr. Estein, tot adreçant-se a en Pau:

- Molt bé comandant Kirk, sembla que la nau *Enterprise* està llesta per a enlairar-se però, si el meu mestre d'anatomia em preguntés, jo diria que la imatge que m'has posat a la pantalla esquerra correspon a l'abdomen d'una dona.

- A veure si ens aclarim Dr. Estein, sóc informàtic i no metge - diu en Pau - i no veig quin problema hi té amb la placa. Si vol li puc millorar la resolució, reduir la pixelació...

- Ok, Pau. Vés millorant la resolució fins que podem identificar la pròstata d'aquesta senyora.

- Bon dia Franc! - diu el Dr. Llätzer Clapés, cap d'Anestèsia, mà esquerra del Gerent i President honorífic de la República dels Quiròfans -. Vols deixar de prendre el pèl al pobre informàtic i dir-me a quina hora vols començar la festa? I tu nano, mentre arregles aquest merder d'imatges vés a Radiologia i demana que imprimeixin les plaques de "l'home" de la pròstata. Penélope, oi que trauràs el mirall del davant del monitor abans de començar

la intervenció? - ja des del final del passadís - M'aviseu quan baixin el primer pacient, que avui em toca el 6.

- És tot un caràcter- diu la Penélope - amb aquesta veu profunda que emana autoritat, aquest esguard seriós però que al mateix temps denota una tendresa que només poden ser capaces de donar aquelles persones amb una vida interior molt plena. No crec, vaja no penso, és a dir, no sé, perquè en Llätzer ha canviat la guàrdia per a què li toqui el nostre quiròfan.

En Pau i el Doctor estan meravellats de la recuperació de l'ànim de la Penélope. L'informàtic no se'n pot estar: - Què Penélope, fa temps que no mullem, oi?

- Una ment freaky-cibernètic-insensible com la teva no podia pensar cap altre cosa. No ets digne de que gastis saliva en contestar-te. Vés a Raigs X i fes el que t'ha manat el Dr. Clapés - ja ho ha fet, la Penélope s'ha vist a ella mateixa com a Presidenta consort de la República dels Quiròfans i ex, entre d'altres, d'un cooperant destinat a Txad. Crisi superada.

- Atent el quiròfan! visita de la DI-REC-CIÓ! - avisa un lliterer en veure entrar el Gerent, Director Mèdic i la Relacions Públiques a l'àrea quirúrgica.

Una bona tríade aquesta. Diuen que la Relacions Públiques pren els UVA amb guants per fer veure que juga a golf, quan les úniques pilotes que ha tocat enguany són les del Consell d'Administració cada cop que pensa en una nova i caríssima campanya per millorar la imatge de l'Hospital. El Gerent és un garrepa amb pedigrí. Es veu que el seu avi no va confiar mai en els bancs. Guardava tots els seus estalvis sota el terra de la cuina fins que el pes de la petita fortuna va obrir un bon sot i va anar de

pet a la cuina del tercer (ells vivien al quart). L'amic que li va aconsellar l'amagatall sempre havia viscut en una casa de pagès. Sobre el Director Mèdic sabem que forma part d'una nissaga de metges que es remunta a Avicena. D'aquí que els seus col·legues hagin batejat com a Avicenos uns incordis de telèfons mòbils que l'Hospital ha regalat a tot el personal mèdic per a què l'infermeria pugui fer-los consultes d'urgència a qualsevol hora del dia, o de la nit.

- Què Doctor, tenint cura de l'eina? - fa el Gerent en veure el Dr. Estein que no ha deixat d'esmol·lar el bisturí.

- Ja veu. Escalfant motors - i continua fent com si no el veies ningú. Està empenyat amb la Direcció perquè encara no entén com és que no van aprovar la seva proposta de fer telelaparoscòpies des de la seva casa a la Seu, via ADSL, i només anar un cop a la setmana a l'Hospital per ... "no perdre el pols de la clínica".

- Doctor - fa el Gerent malgrat la fingida indiferència del cirurgià - avui a les 11 AM vindrà una comissió de la Fundació de l'Hospital. Sobretot vull tots els aparells engegats i, tot i tothom, en perfecte estat. No vull sorpreses, ens hi juguem les inversions de la nova ala quirúrgica. Per cert ... On és l'informàtic de Quiròfan?

- Aquí Sr. Barl. He anat a buscar unes plaques a Radiologia.

- Plaques? Vostè sap que l'Hospital està hipotecat fins el moll de l'os per tenir un sistema digital que ens permetés deixar de fer aquesta cosa tan cara que en diuen plaques! - el gerent comença a perdre els nervis.

- Incomprensiblement, Sr. Barl, un 1,3% de les imatges canvien de pacient. Capricis del sistema digital. Normalment no hi ha pro-

blema però en aquest cas el Dr. Estein ha apreciat un canvi de sexe. Pensi que aquests creuaments de dades entre pacients són habituals i que la mitjana a Catalunya està en un 2,7% - diu l'informàtic amb orgull i convicció. S'ha defensat bé.

- Als EEUU si superen el 0% un exèrcit d'advocats porta l'informàtic al corredor de la mort i al Japó el Gerent li dóna una espasa curta per a què pugui tenir una sortida digna - el Dr. Estein imita amb el bisturí el moviment de fer-se un *hara-kiri*.

- Deixem de banda l'incident de la placa i concentrem-nos en el que importa - tèrcia la Relacions Públiques - Com ja sabeu, l'Hospital té la intenció de fer una nova àrea quirúrgica. Avui a les 11, com molt bé us explicava el Gerent, vénen a fer-nos una visita una comissió de la Fundació. Es tracta de que poseu tots els aparells en marxa i doneu molta sensació d'activitat. Veureu com els passadissos s'omplen de llits: no patiu, són els pacients hospitalitzats a la sisena que baixarem aquí a partir de les 10 per acabar de completar l'escena. Tranquils que no els heu d'operar, si més no encara. Cap a les 12 esperem acabar la *performance* i amb la col·laboració de tots poder posar fil a l'agulla del projecte de la nova ala quirúrgica.

- Potser que deixem treballar a aquesta gent - per fi el Director Mèdic s'ha decidit a parlar.

Per la porta entra un lliterer traginant el cos i l'ànima del Sr. Pérez. Mig adormit, fixa la mirada en la pantalla de la paret. De cop s'incorpora i diu: - Doctor no sé si es tracta de l'efecte de la sedació, però diria que la imatge esquerra diu Manel Pérez i es tracta de l'abdomen d'una dona.

- Uf, aquests pacients, miren quatre coses per internet i ja es pensen que saben més que els metges - ràpid de reflexos el

Dr. Estein apaga la pantalla amb la mà esquerra i agafa la placa amb la mà dreta - Tranquil Sr. Pérez que jo sóc de l'antiga escola i ... on es posi una bona placa.

Dit això encén el negatoscop i ... merda! Sort que l'aparell està fora de l'angle de visió del Sr. Pérez. El Manelet Pérez de la imatge no arriba als 10 anys. Cap problema, obrirem sense placa.

- Pau pots avisar al Dr. Clapés que ja ens ha arribat el primer pacient - el Dr. Estein ara s'adreça al Sr. Pérez - Què Manel! i vos a què us dediqueu?

- Sóc forense dels Mossos d'Esquadra, si mai teniu un problema judicial derivat de l'exercici de la vostra professió és possible que algun dels meus homes en faci un informe.

El pols del Dr. Estein s'accelera per moments en pensar l'allau de denúncies que li poden caure si el Sr. Manuel Pérez i Puigsavall pren consciència del circ que vol muntar aquest matí la Direcció i per suposat del desastre identitari de les imatges.

- És broma Doctor, sóc tècnic de radiologia. Estic acostumat a aquests problemes, si jo li expliqués... - el pacient és conscient de la tensió que ha provocat.

- Veig que sou de la broma Manel. Així m'agrada que els pacients afrontin les intervencions amb humor - diu el cirurgià incapaç d'amagar el seu *rictus* meitat por meitat sarcasme.

- Penélope acosta'm la màscara de cloroform - el Dr. Clapés deixa anar una caiguda d'ulls a la Penélope que ja no ofereix cap dubte de les seves intencions.

La Penélope treu d'un calaix oblidat l'equip de cloroform, li lleva una mica la pols i li atansa. No deixa passar l'oportunitat de que les seves mans es toquin en un instant etern.

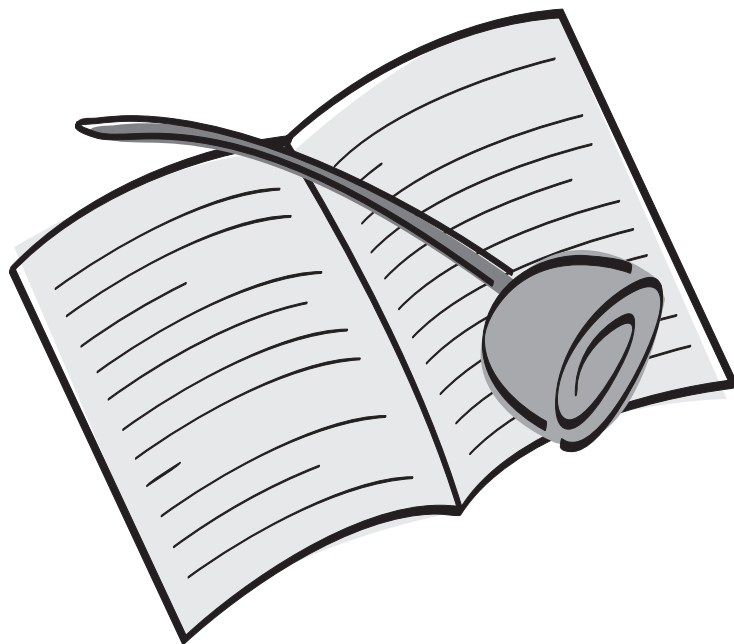
- Cloroform? - el cirurgià no s'ho pot creure.

- I ara Sr. Pérez conti fins a cent. Vinga, un, dos ... - l'anestesta s'acosta al cirurgià i en veu baixa li explica que ha sentit la "brometa" que ha fet el Sr. Pérez i que ell, que també és de bon riure, ha pensat en fer-lo vomitar una mica, a veure qui riu el darrer.

El pacient arriba a quaranta-set i para. El Dr. Clapés mira el monitor i diu: - quan vulguis Francesc!

El Dr. Estein agafa el bisturí, marca mentalment el tall i

- Bon dia! Són les set - puntualment la veu de l'Antoni Bassas anuncia l'hora de sortir del llit. És dilluns i avui em toca quiròfan, el 6.

JOANOT EL MAG

Josep Tuyet Huch

Hospital del Mar

La història de “Joanot el Mag” és ben curiosa perquè està situada entre la incertesa, el dubte i el misteri. De fet, ni tan sols se sap el seu nom vertader. Ell sovint es feia dir “el Guaridor”, però es veu de seguida que aquest és un apel·latiu didàctic per sortir del pas.

La primera dada de l'existència d'aquesta persona va ser dins d'un bot pneumàtic un gèlid dia hivernal de tempesta davant els penya-segats de la rodalia de Vilanova.

Ningú no va veure que d'aquell bot en sortia un xicot fornit, d'edat imprecisa entre la trentena i la quarantena, vestit amb uniforme de campanya i, és clar, remullat de cap a peus. Potser fins i tot el cervell tenia remullat ja que no recordava res de res. Instintivament es ficà les mans a les butxaques i només hi trobà uns quants euros i una placa metàl·lica on hi havia anotat un número d'onze xifres. Buscà un aixopluc, entrà en un bar i demanà una beguda calenta. No pogué parlar amb el cambrer perquè aquest no parlava català i en Joanot s'adonà que només entenia i parlava català.

No sabia què havia de fer i se li acudí cercar una oficina d'informació on una noia molt eixerida consultà l'ordinador i li comentà que potser, aquell número podia correspondre a una oficina bancària ubicada a Barcelona.

Un cop a la capital es presentà a l'oficina i parlà amb el delegat. Aquell home quan veié el número de la xapa se li obrien uns ulls com unes taronges i sentí que una onada de calor li pujava a la cara. Llavors en Joanot va veure clar que el delegat sabia de què es tractava i tenia instruccions precises del cas, ja que somrigué i li digué que l'acompanyés a una caixa secreta de la cambra blindada.

Dins la caixa hi trobà diversos objectes: tres targetes de crèdit, tres telèfons mòbils, un aparell gravador i una petita nota que deia: "Escolta atentament la gravació perquè es destruirà immediatament després d'emetre el missatge".

Buscà un indret tranquil i silenciós i es disposà a escoltar el missatge i a retenir-lo en la seva ment:

-Ets una persona afortunada i poderosa però no immortal, encara que per a tu no passaran els anys. Només podràs morir en un acte violent, i no pas de malaltia. T'aconsello que amb llàgrimes o sang et dediquis a fer el bé. Podràs fugir del malvats travessant un tub o un forat per on pugui passar el teu puny, i no t'espantis d'allò que et passi: Endavant!

Una guspira envoltada d'escassa fumera li indicaren la destrucció del giny. Tot li havia quedat ben gravat a la memòria, encara que no acabava d'entendre el significat exacte del missatge. De moment no hi pensà més i es dedicà a buscar un allotjament discret i a establir les rutines habituals per tal de cobrir les necessitats bàsiques.

Al bar on solia anar a esmorzar cada matí trobà un jove solitari, trist i pensatiu. Un dia es decidí a parlar amb ell, a veure si esbrinava alguna cosa d'aquella actitud afligida. El jove es deia

Sergi i tenia dos fills: un nen i una nena. El petit era el nen i li va explicar que estava greument malalt per una leucèmia que els metges li havien dit que no tenia remei.

Sortiren plegats del bar i en Joanot li comentà que li agradaria veure al nen. Mentre viatjaven amb el cotxe en Joanot li explicà que era mag, però no un mag qualsevol sinó un mag de gran volada, capaç de fer coses increïbles.

Efectivament el nen era al lletet i estava pàl·lid i ullerós. En Sergi va demanar a en Joanot que fes un joc de mans davant del petit, a fi d'animar-lo i distreure'l una estona. En Joanot es gratà el clatell mentre pensava una mica. Primer s'havia de fer amic del nen. Quan ho aconseguí demanà a en Sergi que volia quedar-se sol amb el seu fill perquè "el joc" era individual i no admetia companyia. En Sergi s'esperà fora de l'habitació. Llavors en Joanot tragué un tub de llàgrimes seves que duia a la butxaca i en posà una goteta a un ull del nen mentre li explicava un acudit que provocà el somriure de l'infant, i li deia que aquelles gotes a l'ull eren màgiques. Sortí i digué a en Sergi que el seu fill era molt trempat i que ara se n'havia d'anar.

L'endemà passat la curiositat corsecava en Joanot i se n'anà a casa d'en Sergi a fi d'interessar-se per la salut del seu fill. Efectivament el nen estava completament curat i els metges que el tractaven no s'ho podien creure. En Sergi mateix creia que l'havia guarit en Joanot però no ho volia reconèixer de cap manera.

Amb la prova del fill d'en Sergi, en Joanot ja en tingué prou. Se n'anà a oferir els seus dots de remeier a tots els caps de servei d'oncologia infantil de Catalunya. Els avisà però, que no s'atribuïssin els mèrits a ells mateixos perquè això faria que Joanot

“el Guaridor” (com es feia anomenar) deixés d’ajudar-los. També visità els treballadors socials del barris més pobres i marginals de les principals ciutats amb la mateixa finalitat i condicions.

La feina que tenia en Joanot era cada vegada més nombrosa i no cal dir que sempre amb gran èxit, menys en un cas en què l’Església es va ficar pel mig. Arran d’aquest cas fou cridat a una entrevista amb el Nunci a la cúria. D’una manera molt recargolada el Nunci li va dir que volia que treballés exclusivament per a ells ja que això permetria enllestir una corrua de presumptes sants i beats que tenien encallada des de feia anys.

Abans que en Joanot pogués obrir boca, li presentà mossèn Esclatasangs amb qui s’hauria d’entendre d’ara endavant. En Joanot rebutjà completament les pretensions del Nunci i pensà que l’Esclatasangs aquell era un goril·la i no pas un mossèn. Baixant l’escala de la cúria sentí unes amenaces esgarrioses que ressonaven com si vinguessin d’ultratomba.

Sovint en Joanot es preguntava d’on havien sorgit aquells poders seus o qui els hi havia atorgat, i perquè precisament a ell. Deurien ser un petit divertiment de Déu, “el Gran Mag”. La única cosa que tenia ben clara era que no tenia cap mena de creença en la religió del Nunci. Fet i fet es veuria obligat a combatre-la en la persona sinistra de l’Esclatasangs.

La feina no se li acabava mai, tot i que havia renunciat a guarir persones de més de seixanta anys perquè considerava que a partir d’aquesta edat ja no els feia cap bé. En canvi sentia una debilitat per la gent jove ja que tenia per davant tota una vida per construir i per ser viscuda amb felicitat. Quan els malalts i familiars li agraïen la guarició, en Joanot sempre els comentava

que no els havia salvat de la mort sinó que només n’havia endarrerit el moment. És clar que això ja era molt!

Amb el temps i malgrat la discreció i la petició als pares i familiars que guardessin en secret les guaricions, dos nous enemics entraren en escena: un d’aquests eren els mitjans de comunicació que el perseguien per entrevistar-lo, fer-li fotos, i fer-lo anar a la televisió. Ell però els esquivava sistemàticament a tots, encara que això li costés qui sap quants esforços!

Les fugides del mitjans de comunicació propiciaren l’ús freqüent de la transformació del tub. Com ja he esmentat, en Joanot podia canviar de sexe de forma alternativa cada vegada que travessava expressament un tub o un forat de la mida mínima per on li passés el puny. A més veié que en cada transformació obtenia una nova fesomia. Això i algun canvi d’habitatge de tant en tant feien que pogués escapar-se amb facilitat.

El segon obstacle amb què es trobà fou la persecució dels Col·legis de Metges acusant-lo d’intrusisme professional. En Joanot es presentà al capítol principal d’aquestes institucions a fi d’intentar un diàleg basat en el fet que ell feia el bé a alguns pacients, no pas a tots, i que pensant-ho amb calma tenia la mateixa finalitat que la ciència mèdica: restablir la salut dels malalts. Els pregà que el deixessin tranquil però els insults mal dissimulats que li engegaren quan marxava li deixaven clar que alguns interessos tèrbols estaven per damunt del senzill benefici de sanar, encara que això es fes de manera científicament incomprendible.

L’entrevista amb el capítol dels Col·legis de Metges li féu obrir els ulls a noves idees. Provà no solament d’atendre persones amb

malalties greus i perill de mort sinó també persones amb invalides importants com ara: cecs, paralítics de tota mena, trastorns mentals greus, etc., etc., i veié que també se'n sortia, i se n'alegrà molt.

En Joanot havia deixat a cada ciutat del territori una persona encarregada de localitzar-lo i a qui anomenava B.G. (Bona Gent). Els localitzava a qualsevol indret i hi parlava fins a tenir ben clara la seva bondat, per damunt dels interessos mesquins de molts altres ciutadans.

Uns anys més tard un dia el cridà en Sergi (que com veureu no era cap B.G.) perquè anés a atendre la seva mare que estava greument malalta. En Joanot visità la iaïeta de 90 anys, desmemoriada i prostrada al llit amb febre. Sortí de la visita i explicà a en Sergi que no podia fer-hi res i que es moriria ben aviat. En Sergi que mai havia acceptat la guarició del seu fill per part d'en Joanot, tornà ara a sentir-se molest i enrabiad amb ell fins al punt de denunciar-lo judicialment per haver propiciat la mort de la seva mare just l'endemà d'haver-la visitada. En Joanot parlà amb el jutge i finalment aquest declarà el sobreseïment del cas.

De tota manera l'afectà la traïció d'en Sergi i ara se li féu més feixuga la lluita contra les persecucions habituals del mitjans de comunicació, Col·legis de Metges i sobretot de l'implacable Esclatasangs ja que aquest era el més constant i eficaç dels perseguidors.

La jornada diària d'en Joanot era esgotadora anant sempre d'ací cap allà guarint a l'un i a l'altre, però el fet de compartir la joia dels exmalalts i de llurs famílies el compensava amb escreix.

L'ajuda i fins i tot la protecció que li fornien els B.G. també el compensaven dels esforços i les lluites.

Quan creia que ho tenia tot sota control, aparegueren encara dos nous tipus de persones que entrebancaven l'acció d'en Joanot. Per una banda els especuladors: bankers, corredors d'apostes, empresaris, etc., que oferien un percentatge a en Joanot a canvi de demanar als familiars dels malalts una elevada quantitat de diners per la guarició certa del malalt. L'altre grup el formaven persones malvades i persones estúpides, la missió dels quals era entorpir i amenaçar pel simple plaer de fer-ho. A tots ells els negava les seves malèvoles pretensions i se'ls treia de sobre com podia.

Mai s'hauria imaginat que per restablir la salut de persones malaltes hauria de lluitar amb una mà i curar amb l'altra. Tot i això, arribà un moment que els B.G. l'advertiren que s'amagués perquè el rebombori s'havia escalfat massa.

Es reuní amb tots els B.G. i acordaren que en Joanot havia de desaparèixer una temporada, mig any pel cap baix. En Joanot se n'anà a fer de pagès a la muntanya una mica dolgut perquè la societat del seu país no havia sabut aprofitar aquell do benefactor que només ell posseïa.

Anhelava poder llegir als diaris coses com ara: *Les suposades guaricions eren fets normals en l'evolució de les malalties. Els Col·legis de Metges ja no cerquen un presumpte impostor. El Sr. Esclatasangs ha estat destituït pel Nunci i uns dies després aquest ha estat rellevat del càrrec. Tothom s'ha oblidat ja d'un suposat mag que deien que curava malalties i que ha desaparegut misteriosament. Els especuladors ja no volen saber res d'un pobre*

home que feia de mag mentre fingia sanar malalts. Els malvats i els estúpids també l'havien oblidat però això no era notícia encara que, per desgràcia, continuarien sent malvats i estúpids.

CONVERSACIONES ENTRE PR-BBS

Oriol Vall Combelles

Hospital del Mar

Ambos eran jóvenes, desgarbados, con mochila para el móvil y el portátil, comiendo manzanas al lado de un sillín desmontado de bicicleta.

-¿Leíste a Millás, Yago?

-No. ¿Qué decía?

-Una buena síntesis de nuestros tiempos, colega.

-¿Y eso?

-Una lección sobre nuevas formas de trascender.

-¡Coño, eso huele a *paper*, Mario!

-Fíjate qué minuta: que pongas un espermatozoide, tu señora un óvulo y una mujer de Arkansas, por ejemplo, el útero. O que pongas el deseo, pero que el espermatozoide provenga de un banco, en tal caso, tu mujer podría aportar el óvulo y el útero. O bien que tu compañera aporte el útero sin haber tenido nada que ver con la formación del embrión. Que ni tú hayas puesto el espermatozoide ni tu novia el óvulo y que el útero se encuentre en Wichita. Cabe también la posibilidad clásica de que entre ella y tú (con amor o sacrificio) hagáis un embrión que se desarrolle en el útero familiar. También existe una forma más "des/erotizada", que tu espermatozoide y el óvulo de tu pareja los obtengáis por separado sin pasión y los junten fríamente en un laboratorio (de la 5ª planta) y al cigoto lo congelen hasta que hayáis encontrado un piso de 35 metros subvencionado.

-¡Ja! ¡Ja! Eso, eso. ¡No lo descongeléis todavía que finaliza mi ICREA! Muy bueno realmente. Pensaremos en ello... Pues, *by the way*, Mario, aquí conservo todavía un escrito de Juan G. Bedoya que me colocó tope trascendente cuando lo leí. Mira, dice así: Adán, el primer hombre, fue concebido sin varón ni mujer. Y Eva, nació del varón sin concurso de mujer. Y Cristo, de una mujer sin concurso de varón.

-¡Toma, Yago, y el resto, todos con padre y madre... de momento!

-Bueno chico me voy a URGAR (*Unitat de Recerca en Genètica Avançada Realment*) a preparar la sesión de nuestra RETIC sobre la evolución ¡CARAM! (Comparación Actualizada y Rápida de los Atributos Mamíferos).

-¡Ondia! Veo que vas para Nobel.

-Estamos intentando contribuir a que el mundo sea más cómodo a través de una sugerente observación.

-¿Cuál?

-Mira, la mamífera humana tiene dos pechos para, normalmente, sólo un retoño. Los carnívoros acostumbran a tener una ristra de pezones para la camada y requieren de una cómoda postura para ofrecerlos. Y los herbívoros rumiantes, como nuestro animal nacional: la denostada vaca, tiene cuatro macro-pezones para una sola cría y sigue comiendo como si nada, sin perder la compostura.

-¡Pues no lo había pensado! ¡Qué ahorro de energía! Eso quiere decir que los "váquidos" hembras pueden hacer dos cosas al mismo tiempo: comer y dar de comer, sin variar su rutina. Y ade-

más, el ternero siempre encuentra algún que otro pezón sin demasiado trabajo, el del norte, sur, este y oeste.

-Para que te acuerdes, amigo mío, te propongo una rima: cuando mires a una *frisona* de frente, notarás su mirada inteligente.

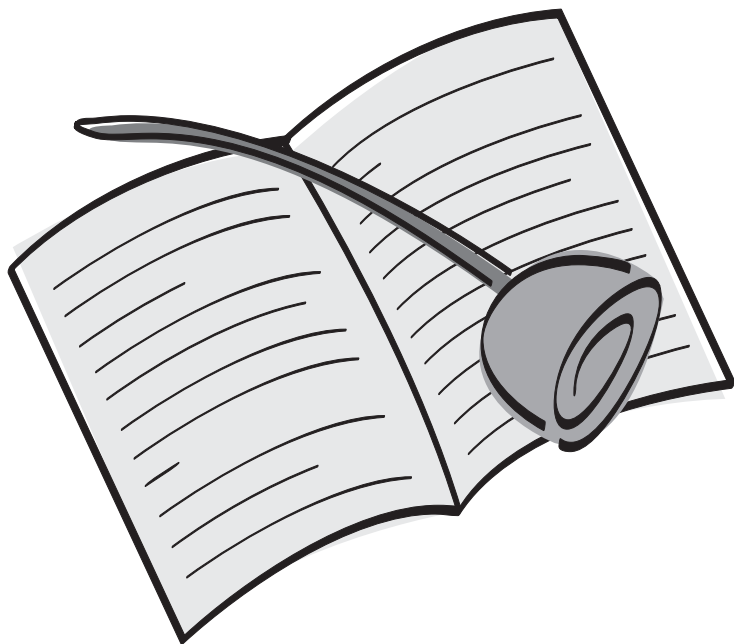
-¡Qué ironía! Me acordaré, claro que me acordaré. En fin, tengo prisa. He de preparar las alícuotas para mañana. ¡Ah! Ya me explicarás el final del experimento, si es para agrandar ubres, multiplicar terneros, adaptar las posaderas para que se sienten las vacas o ahorrarnos guarderías... Caramba con la ciencia. En fin, tal vez debería haber optado por las letras.

SAMPERE

Jordi Varela Pedragosa

IMAS

Continuació de "Bauçà", narració publicada al llibre de Sant Jordi de l'any 2006

Després d'haver llegit, gairebé sense ni un respir, la meitat de la novel·la de la Coia, no em vaig poder contenir. Vaig sentir una necessitat compulsiva de parlar amb ella, però com que encara no ens havíem intercanviat els números de telèfon, vaig haver de recórrer a l'ordinador. Crec, a hores d'ara, que em vaig precipitar en la meua reacció. Probablement el més assenyat hauria estat haver acabat de llegir la novel·la sencera i després, sense pressa, haver muntat una trobada elogiosa; però és que en aquell punt de la lectura no vaig poder evitar sentir-me impregnat per un sentiment de decepció. Per mi va ser com si tots els missatges que ens havíem bescanviat fins llavors haguessin estat un miratge que s'havia anat fonent en cadascuna de les pàgines de la novel·la de la Coia. Em refereixo a que la ficció creada per la meua amiga m'havia semblat caricaturesca, buida. Què lluny quedaven aquests personatges de la Coia dels del Doctor Pasavento, o de la Marion, que tant havíem evocat. Com podia ser que una dona com ella, tan amarada de literatura, hagués construït aquestes historietes que acabava de llegir? On era l'error? Em preguntava jo. Admeto que allò que havia escrit la Coia feia gràcia, li ho vaig reconèixer des del primer moment. Però per a mi es tractava de

consumisme pur. Jo creia, i crec, com Vila-Matas, que els que estem malalts de literatura hem de reinventar la vida a través d'ella i, per tant, hem de lluitar amb tots i cadascun dels nostres esforços contra els enemics de la cultura llibresca. I per a mi, aquesta novel·la que, amb tanta il·lusió, m'havia ofert la Coia no era ni bona ni dolenta, senzillament no era literatura. No hi havia cap intenció literària ni en els personatges, ni en les situacions que vivien. Allà només s'hi descrivien persones estàndards que es movien de manera més o menys simpàtica, però vulgar.

Tots aquests pensaments irats se'n van anar en orris quan em vaig trobar davant de la pantalla per omplir el text del missatge. Llavors, alguna veu dintre meu em va advertir que no era ètic atacar frontalment la persona que t'ha tret del pou. "Però només critico la seva obra." Em vaig defensar davant la crida de la consciència. "I quina diferència hi ha entre l'obra i l'autor?" Em va preguntar sagaç la veu, i vaig tallar aquell diàleg intern, al qual, si bado, sovint m'hi veig abocat. Si havia de discutir preferia fer-ho directament amb la Coia, almenys semblava més sa. I vaig escriure: "Tornem a quedar?"

Aquella tarda a l'Estudiantil m'hi vaig presentar amb un exemplar de l'*Ulisses* de Joyce, la novel·la més gran segons el meu entendre i vaig deixar el meu tòtem damunt la taula, com a símbol de guerra; i la batussa dialèctica no es va fer esperar. La tesi de la Coia era la defensa de l'existència d'una literatura per al poble. Deia que la literatura podia i havia d'ocupar un espai més viu a la societat, com ja ho havia fet en altres períodes de la història. Que la narrativa, en tots els seus àmbits, no podia renunciar a una posició influent. Jo, en canvi, mantenia que la literatura

estava morta, que ja només era cosa de pocs, que calia preservar-la com ho feien els personatges de *Fahrenheit 451* (ho recordeu? Cadascun d'ells memoritzava un llibre complet com a únic mecanisme de preservar-lo de la barbàrie.)

Mentre parlàvem, de manera inconscient, jo acaronava l'exemplar de l'*Ulisses*. I d'allà deuria emergir la força de la meua defensa:

-Joyce va combinar el vagareig per Dublín, amb la profunditat psicològica, sense deixar d'investigar nous estils. Això és literatura- vaig defensar.

-Literatura, sí. Molt bé, d'acord- em va respondre la Coia mentre em prenia l'*Ulisses*, l'obria per un pàgina, aparentment a l'atzar, i començava a llegir:

"El capvespre d'estiu havia començat a envoltar el món amb la seva misteriosa abraçada. Allà d'enllà, a l'est, el sol es ponía i la última claror d'un dia massa fugisser s'entretenia amorosida en el mar i la platja, en l'últim promontori del vell i estimat Howth guardant com sempre les aigües de la badia, en les roques cobertes d'algues de la costa de Sandymount i, finalment però no menys fidelment, en la quieta església des d'on sorgia de tant en tant per damunt del silenci la veu de la pregària a aquella que és en la seva pura resplendor el far sempitern per al cor humà commòs per la tempesta: Maria, estrella de mar."

La Coia va tancar el llibre i em va fitar incisiva. Encara recordo l'electricitat del moment. A l'Estudiantil, de fons, hi havia remor de bar i dringar de tasses, mentre jo tenia la impressió que la prosa joyciana havia quedat suspesa en l'aire, fins i tot una bona estona després que la Coia hagués acabat la lectura. I em va dir:

-És aquesta la novel·la més completa del segle passat? Molt bé, fins i tot em sembla que hi estic d'acord. Però creus de tot cor que la literatura d'avui es pot permetre descriure una posta de sol amb aquesta mena d'adjectius: misteriosa, fugissera, amorosida...? Que no veus que qualsevol mocosa de catorze anys digitalitza el capvespre del vell i estimat Howth només prement un botó?

-Dona, no comparis- vaig protestar.

Però ella va continuar:

-Ja sé que no és el mateix, però has d'entendre, Julià, que els soferts lectors d'aquest segle ja no esperen que l'autor els descrigui un capvespre amb tot luxe d'adjectius i sentiments. En aquest terreny les lletres no poden competir amb el cine.

-No hi estic d'acord- vaig tornar a protestar i aquest cop vaig argumentar: -la literatura interpreta les situacions segons les seves pròpies regles i el lector ho sap i ho vol. No és just que comparis la vivència del lector amb la de l'espectador. Són móns que no tenen res a veure.

I després d'això vam obrir un silenci que respirava empat, com si en una partida d'escacs els contrincants haguessin entrat en una situació de taules. Llavors la Coia em va tornar a mirar i em va dir:

-Has llegit Tom Sharpe o Nick Hornby?

-No- vaig admetre.

-Saps quants milions d'exemplars han venut de les seves novel·les?

-Coia, no fotis, que no estàs parlant de literatura.

-Doncs t'he citat precisament aquests dos autors anglesos com a mostra que en l'univers del *best-seller* no tot és un immens femer. Si llegissis alguna novel·la d'aquests dos escriptors, t'adonaries que saben fer crònica social en clau còmica, al mateix temps que a la seva manera també fan literatura.

-Collons, ara sí que m'has fotut. Digue'm quina diferència hi ha entre aquestes novel·les i les sèries televisives?

I la Coia va riure:

-Deixem-ho córrer, Julià, perquè amb les teves idees ràncies, amb quatre dies només quedarem tres lletraferits en tot el planeta: tu, jo i algun altre desorientat.

Ens vam acomiadar a la porta del bar i ella em va dir:

-Per un lector que tinc i quina canya!

Vaig riure:

-Et prometo que aquesta nit m'acabo la novel·la.

-No cal, estalvia-t'ho.

I la Coia em va fer un parell de petons, els primers.

Aquell tarda vaig haver d'assistir a un acte cultural. Per a mi era com una novetat perquè no n'havia anat a cap des de feia no sé quan. Era el meu retorn al món? Durant tota l'estona, a l'Estudiantil, vaig estar temptat d'invitar la Coia a acompanyar-m'hi, però finalment no m'hi vaig atrevir. El fet de no saber res de la vida d'ella crec que en va ser la causa: vaig pensar que la pobra potser havia de córrer a buscar els seus fills a l'escola. Què sabia jo! Penso, sincerament, que no vaig gosar a dir-li res per temor a un no, o segurament a un més suau: "no puc". El cert és que temia qualsevol negativa que pogués venir de la Coia. Per a mi, tota aquella relació amb ella era com una peça que s'anava

teixint punt per punt. Probablement tot plegat estava sent muntat sobre una base de ficció, i per tant en qualsevol moment es podia acabar: les agulles, el tros de peça ja teixida i la troca podrien quedar abandonats damunt d'un vell balancí, i tot hauria quedat oblidat.

Vaig prendre l'autobús camí del meu compromís vespertí i, agafat a una barra, tot veient passar el trànsit, em vaig penedir d'aquella precipitada trobada que acabava de tenir amb la Coia. "Què ruc que sóc!" vaig pensar. No sabia quin cony de vanitat m'havia dut a aturar la lectura de la novel·la i a les primeres de canvi aixafar-li la guitarra a l'autora, i ensems protectora, i encara més, després d'haver estat nomenat el seu únic lector. Quina vergonya! I quan vaig arribar al destí ja estava convençut que el primer que faria la Coia en arribar a casa seria esborrar la meua adreça electrònica de la seva bústia, o encara millor enviar-me un missatge per deixar-me verd i demanar-me que l'oblidés. I crec que m'ho hauria merescut.

Amb aquests mal presagis em vaig presentar a l'acte més aviat malhumorat. Es tractava d'una trobada d'amants de la poesia en honor del poeta Màrius Sampere, on cadascun dels assistents s'havia compromès a llegir en públic dues peces: una del poeta homenatjat i l'altra de lliure elecció. Vaig acabar donant el meu consentiment a la participació perquè em sentia d'alguna manera vinculat al poeta, però encara no havia baixat de l'autobús que ja hi hauria tornat a pujar. En aquella reunió, almenys en els prolegòmens, vaig poder tastar com de dolent pot arribar a ser l'aïllament social perllongat, perquè en aquell moment previ de les salutacions i de les abraçades, em vaig sentir vulnerable, i encara

més quan alguns dels vells coneguts em van abassegar amb preguntes, segurament beintencionades:

-Caram, Julià, què s'ha fet de la teua vida?

-Quin honor! No sé com t'ho fots, però no se't veu el pèl.

Més tard, amb l'acte ja en dansa, em vaig anar relaxant, sobre tot perquè el mateix decurs del programa em protegia de preguntes. Per fer la tria de poemes, dies abans, m'havia revisat de bell nou l'obra d'en Màrius. Aquest és un dels efectes positius dels compromisos socials, que com que t'esperonen la vanitat, acabes fent coses que mai no faries si només et deixessis endur per la deixadesa de la solitud. Amb això vull dir que em va ser plaent la lectura d'una obra escrita des del pessimisme vital que es mastega per tots els racons de cada vers, de cada poema. En Màrius diu que: *li hauria agradat escriure versos més amables i planers, com ho fan els poetes que sostenen la ploma per acaronar el paper -no com ell, que l'esgarropa- i escriuen amb aquell fina punta de tebior. Poetes que passen per alt els detalls de l'asfíxia, l'amor dels carnisers, el greix de les majúscules i la única certesa de l'home: la mort.*

La lectura d'en Sampere em va refermar en la meua pròpia foscor, i durant els dies de preparació va ser un contrapunt, no sé dir si bo, però reconfortant, dels excessos d'optimisme que la Coia s'entestava a fer-me arribar. Per a la lectura de l'acte d'homenatge, vaig estar a punt d'escollir un poema del llibre *Subllum*, que comença de la següent manera:

Esporuguida, la última claror
del vespre fuig del món, se m'arrecera
al front, havia vist
com queien, l'una rere l'altra,
totes les fitxes de jugar a guanyar.

Però finalment em vaig decantar per un altre poema del
mateix volum, que vaig creure que s'adeia encara més al meu
estat d'ànim, i aquest va ser el que vaig acabar recitant en públic:

On he deixat l'alegria?
En quin calaix?
Dins de quin flascó?
¿O era aquella volva d'or, la mosca rossa
que vaig esclafar contra el vidre de la finestra
amb el drap de la pols?

M'empipava. A més, ella
posseïa el do de les ales
i jo no. ¿On he deixat l'alegria,
que no la trobo enlloc? ¿Lligada
amb el fil de cosir
a la flor seca
del llibre de missa?

On l'he deixada? ¿A la capsa
de sabates
enterrada al jardí sota el gruix
dels anys, el cel dels anys, el ciment del cel?

Pel segon poema que havia de declamar vaig triar, com no, una
petita perla d'en Bauçà. A hores d'ara ja no us deveu estranyar per
aquesta elecció. Per la meva banda encara estava sota l'influx de
la descoberta de la seva obra, i em va semblar que en aquella pri-
mavera era bo reivindicar el poeta mort, però com que en aque-
lla reunió, Bauçà no era ni havia de ser el protagonista, la tria, tal
com ja he dit, només va ser una petita perla:

Ara torno a estar despert.
Què puc fer? No bellugar-me
del meu jaç que m'ha servit
per passar aquestes dotze hores.

Vaig fugir dels brindis posteriors a l'acte, una mica avergonyit.
Em sentia llardós. De primer havia estat vanitós amb la Coia, des-
prés havia ensenyat el cul amb la tria. Ara als coneguts que
havien assistit a l'acte ja no els calia preguntar: Com et van les
coses? Als que havien volgut entendre ja els havia respost: "gal-
doses". Vaig tornar a casa després d'haver-me reafirmat, una i
altra vegada, que no tornaria a acceptar cap altre compromís en
els propers cent anys. Què fàcil hauria estat haver llegit un parell
de poemes del poeta homenatjat, com havien fet tots els altres
participants. Aquesta opció era la correcta, era la que reblava la
intencionalitat de l'acte. Jo, en canvi, vaig utilitzar la segona
opció de la tria per reclamar l'atenció sobre un poeta maleït, un
home que havia decidit morir sol, i que, a més a més -n'estic
segur-, ell mateix no hauria volgut mai tenir una presència públi-

ca com la que jo li acabava de donar, i encara menys en un acte per a un altre poeta. Una altra vegada l'havia cagat.

Un cop al pis, no em vaig poder estar de cercar consol a la bústia, i per sort hi vaig trobar un missatge d'ella. "Uf!" Vaig pensar, alleugerit. I el vaig obrir amb delit:

"No et creguis que la batussa d'avui s'ha acabat. Firmaries un empat? (ho sento, però la pregunta no és literària, està extreta del lèxic que empren els entrenadors abans de començar un partit que no veuen prou clar.) Admeto que no em contestis ara mateix, perquè segons els meus càlculs deus estar molt concentrat llegint la novel·la prototip de la no-literatura, oi? Et recordo, però, que com a lector únic has adquirit un compromís amb mi."

Vaig somriure, perquè aquella escriptura fresca era com assaborir un xumet de llimona granissada després d'un àpat greixós.

"Quan he aconseguit seure'm davant de l'ordinador -proseguia el missatge-, he tingut ganes de continuar en contacte amb el meu únic lector. Pensa, Julià, que aquesta és una prerrogativa que no té cap altre escriptor. Perquè jo puc presumir, no només de tenir un lector, sinó a més a més de tenir-lo ben localitzat, almenys en la virtualitat. Bé doncs, vull dir-li al meu lector que la literatura sense la imaginació no seria res. Recordes una cançó d'en Jaume Sisa, *El setè cel*? Segurament que sí, oi? Quan va ser famosa jo era massa petita, però a casa hi havia el disc i me'l posava una vegada i una altra. Ja saps, allò de les criatures que quan alguna cosa els fa el pes, poden arribar a intoxicar-s'hi. En Sisa diu a la cançó que disposa de *set cels*, però que tots depenen de la màquina creativa que hi té dins del seu cap, l'òrgan imprescindible per a la creació d'històries. Això t'ho dic perquè a vega-

des -no sempre, eh?-, però a vegades, rere d'alguns dels literats d'elit, dels escriptors que dominen com ningú l'ofici, quan hi rasques només hi trobes retòrica i flatulència. Tot ho expressen de conya, tot sona molt literari, però obra rere obra han anat perdent els *cels* d'en Sisa, i a l'etapa madura de la seva carrera, quan tothom espera l'obra definitiva, ja no els queda pólvora, i per mantenir la clientela no fan altra cosa que escriure sobre misèries i obsessions del seu reduït món."

"Caram." Vaig pensar. "Aquesta dona és tot un caràcter." I el missatge continuava. "*A Soldats de Salamina*, la novel·la *best-seller* de Javier Cercas (no sé si la deus considerar no-literatura), per a mi la història més important no és la del no-fusellat Sánchez Mazas, sinó la secundària, la de l'escriptor, que com que s'ha quedat sense imaginació ha d'aixoplugar-se en la recerca periodística, i és tan fort el seu bloqueig creatiu que, quan després d'un treball de camp rigorós, aconsegueix reconstruir què va passar en aquell afusellament massiu de presoners feixistes, i en el tinter li queda una pregunta sense resposta (per què el milicià que descobreix el Sánchez Mazas fugitiu no el mata?) no veu la manera de rematar el treball. I aquell periodista, en realitat escriptor sense musa, persegueix testimonis fins el paroxisme per trobar una resposta verídica, quan la hipòtesi més plausible era ben senzilla i humana: potser a la guerra no tots els que empunyen un fusell són necessàriament assassins."

El missatge em va engrescar i vaig contestar d'immediat: "Truman Capote va ser el creador d'un estil que es va etiquetar de novel·la de no-ficció, amb *A Sang freda*. Per escriure-la primer es va embolicar amb uns assassins de debò, aconseguint fer-se

passar per un d'ells. Capote va defensar que en aquella novel·la només hi va posar ofici periodístic, ni un bri d'inventiva. Però jo no m'ho he cregut mai, estic segur que deuria fer-hi cuina. Vull dir que entre veritat i veritat, deuria construir ponts per lligar millor alguna situació o per encaixar-hi més bé algun personatge. No en tinc cap dubte. En canvi, estic d'acord amb tu que el personatge-periodista d'en Cercas (l'he llegit, eh?) també em va fer treure de polleguera amb aquella tossuda negativa a posar-hi alguna cosa de collita pròpia per rematar la seva refotuda història."

Vaig enviar el missatge, però no vaig obtenir resposta. La Coia deuria haver anat a dormir, o a veure alguna pel·lícula a la tele o, vés a saber, a atendre algunes de les obligacions familiars que jo desconeixia, i per a les quals em negava a emprar la inventiva, perquè per molta obsessió per la ficció que tinguéssim, tant la història d'ella com la meua eren ben reals i, per tant, de res em serviria pensar que la Coia, per exemple, vivia sola, si després la realitat m'hauria d'acabar mostrant una dona carregada d'obligacions pròpies de casada.

I com que la Coia no em va donar opció a continuar la tertúlia, em vaig preparar un whisky i em vaig asseure a la butaca disposat a endinsar-me en aquella ficció de personatges que no em feien el pes. Però per més que ho volia no aconseguia concentrar-m'hi perquè tenia el cap ple de cabòries del darrer missatge, fins que tot associant idees em va venir a la memòria una situació d'un personatge de Paul Auster. Em vaig aixecar, vaig anar als prestatges i em vaig fer amb l'exemplar de *La llibreta groga* de Robert Saladrigas, que és on recordava que havia llegit la cita de Paul Auster, i allà la vaig trobar. El personatge principal de la

novel·la d'en Saladrigas, afectat per un problema existencial, es reclou a casa seva (com ara jo) disposat a escriure no sap què, però únic. De fet aquesta pretensió no és tan excepcional, penso que tots els escriptors pretenen (o pretenem) fer una obra excepcional en el moment de seure's a escriure la primera frase d'un text, aquella que ha de ser definitiva, la més difícil de construir, perquè ha de ser la que ha de donar el peu, l'entonació. Una altra cosa ben diferent és com surti la peça al final. Doncs aquest personatge de *La llibreta groga*, en plena recollida d'informació per a l'obra única que ha d'escriure recorre a un personatge femení *austerià* que pretén ser fotògrafa i que:

"Un dia sense cap motiu concret va començar a seguir gent desconeguda pels carrers, triant algú a l'atzar quan sortís de casa al matí i deixant que aquella elecció determinés on aniria la resta del dia. Al final va començar a sortir amb la càmera i a fotografiar les persones que seguia. Quan al vespre tornava a casa, s'asseia a escriure on havia anat i què havia fet, i utilitzava els itineraris dels desconeguts per especular sobre les seves vides i, en alguns casos, per compondre breus biografies imaginàries."

Vaig tornar a engegar l'ordinador i a la casella on diu tema del missatge hi vaig escriure: *Biografies especulades*. Després vaig continuar amb el text: "La fotògrafa austeriana no té el do dels *Set cels* d'en Sisa, però tampoc l'obstinació periodística del personatge de Cercas. Ella pren apunts de retrats en viu, malgrat que després per muntar un guió es permet l'especulació sobre el material que ha recollit." Vaig tancar l'ordinador de bell nou i, més ben predisposat, vaig tornar a la butaca de llegir. No sé què ho feia, però, com ja venia advertint la Coia, les nostres batusses literàries tendien a l'empat.

Poesia

AQUEST MÓN SE SECA

Esther Bahí Pujol

Centre Peracamps

Aquest món es mor de set
i ara et diré el perquè...
per l'ambició,
per l'egoisme,
per l'especulació,
per la prepotència
i per moltes coses més
que em fan perdre la paciència.
Quina vergonya,
quina impotència,
sobretot quan escolto dir:
Mama, quin futur m'espera?

DES-ESPERANZA

Juan José Ballesteros Sampol

IMAS

Cuando vivir lo sienta
como un peso.
Cuando, hasta levantarme, me parezca
un inútil esfuerzo.
Cuando el cruel olvido borre
tu mejor recuerdo.
Cuando pasado, presente o futuro ¡qué más da!
sean igualmente inciertos.
Cuando no despertarme, acaso,
sea un tentador deseo...
¿Dónde estarás tú...?

JUNTOS

Juan José Ballesteros Sampol

IMAS

No me creas nunca
de tu dolor ajeno.
No receles cuando
se oscurezca el cielo.
No dudes sintiendo
el temblor del miedo.
Siempre estaré aquí,
a tu lado, quieto...
No te marches nunca
sin llevarme dentro.

SOLEDAD

Maria Jose Cabot

Hospital del Mar

Soledad, sola como la una,
soledad hecha de viento y arena,
como la paciente duna.
Soledad de sangre caliente,
como noche moruna.
Soledad de un niño sin madre
acostadito en su cuna.
Soledad de novia,
sin canción de tuna.
Soledad del mundo,
soledad de hambruna.
Soledad del campo,
del agua del mar y de su espuma.
Soledad de las nubes,
y de la noche muda.
Soledad de una Virgen
venerada en su urna.
Soledad del que no tiene
compañía alguna.
Soledad de poetas
y de letras prohibidas.
Soledad de soledades,
soledad del individuo, mi soledad,

tal vez como ninguna,
porque me quiere, porque me acuna,
porque me llega con el sol
y se me va con la luna.

POEMA ADÉU

Mariaina Cerdà Esteve

Hospital del Mar

Un altre any i per darrer cop,
prenc així el bolígraf i escric,
per venerar aquest immens pop,
que ha fet i desfet el que visc.

Som la llavor d'una gran feina,
doncs tot i que al juny no en sabem,
ja ens usareu com una eina,
i quasi mai us preocuparem.

Ens emportem molt d'equipatge,
sigui del bo o del dolent,
aquí hem viscut, oh, gran mestratge!
Faig valoració, pertinent.

De persones dolentes, cap,
dic als que viuen al cel,
ho saben, ho canviïn ja,
o algun cop se'ls hi caurà el pèl.

És bonic treballar per l'art,
de fer la cosa ben feta,

encara que el sou es perdi a Mart,
i si ningú ens fa la punyeta.

Així les coses funcionen,
sigui bé o malament,
i a la "Paloma" es fusionen,
tot personal amb aiguarent.

Però avui a l'avinentesa,
sobretot, el cor ha de dir,
gràcies per la poncella emesa,
la donzella ha de partir.

EL BUFÓN

Mariaina Cerdà Esteve
Hospital del Mar

Bufón endiablado que hoy,
bailas con aire festivo,
sigue tu danza, me voy,
de tu festín vomitivo.

Piensa Arlequín que es un dios,
y así otros cantan su canto,
sin ver que el payaso sois vos,
y sólo tenéis encanto.

Madera es la marioneta,
y no es, más que por hilos,
que en la función arma una treta,
el madero que cortó un filo.

Aquí un espejismo molón,
destaca como un prodigio,
que un payaso es un bufón,
y eso no sienta litigio.

REFLEXIONS

Isabel Coll Domènech
Hospital de l'Esperança

No puc demanar un miracle,
cada cop que un entrebanc,
ve a desfer amb un nou obstacle
la bellesa d'un instant.

No puc esperar que el dia
il·lumini aquesta nit,
quan l'angoixa m'aclapara
a la falda del neguit.

Ni esperar que sigui un somni
aquest present actual.
I el malson ai las no torni
alterar el present real.

Ni una rosa sense espina,
ni una abella sense flor,
ni un demà sense hora prima
ni un somriure sense plor.

Celina

BARCA

J. Alfonso del Villar

Hospital del Mar

De niño se leen cosas,
cuentos, relatos, historias,
aventuras y leyendas.
Algunas, sin causa fija,
dejan huella en la memoria.

A mí siempre me emociona
esa escena funeraria
del barco normando en llamas
con el héroe que yace
en su viaje hacia la gloria.

Amigos y compañera
no dejan de ver la escena
que guardan en la retina
para, después, evocarla
cuando se encuentran a solas.

Barca, cuerpo, llama y mar
se unen en una pieza
que queda grabada, entonces,
en un resquicio del alma
como homenaje entre olas.

Cuando llegan otros tiempos,
cuando llegan malas horas,
es cuando se hace presente
aquella escena lejana
de una barca y de un amigo
que nos aguardan, pacientes,
navegando entre dos aguas,
sumergidos en la nada.

HE PENSADO

J. Alfonso del Villar
Hospital del Mar

He pensado, hoy, tras anoche,
que quizás no quede claro
que ese tan pequeño roce
sea signo ya olvidado
de lo que mi ser conoce
como pasión sin pecado.

Fuego, agua, vino y goce
necesitan su apartado
pues, como niños, se esconden,
de miradas y juzgados,
de opiniones y rumores.

Se apartan muy azorados
pues los otros no conocen
ni por qué se rozan manos
ni el sentir de las razones.

Pero sí que queda claro,
laten, juntos, corazones
y espíritus abrazados.

VIEJO AMOR

J. Alfonso del Villar
Hospital del Mar

Sé que perdí el tiempo y no te dije,
no te dije en su momento que te quiero.
Pasados los años, ya más viejo,
el sentir viene ya a la superficie
y ya no es para mí, el gran secreto
que hacía tu recuerdo triste.
Aún ahora, mis dedos bien me dicen
de la dulzura que supieron de tu cuerpo
y cómo, todavía, hay momentos
que hacia ti, como entonces, se dirigen.
Sé que te entretengo con un verso
pues de algo más tangible ya no es tiempo.
Deja que estos versos acaricien
de tu ser aquellos recovecos
como antaño ¿te acuerdas? que lo hicieron
mis dedos sobre tu tibia superficie.

DIR-TE

Óscar García Algar
Hospital del Mar

riuré
si em vaga encara de riure
com un infant sense consol

viuré
amb l'afany de la distància
com l'aigua lliure

ploraré
esclau de la mort més cruel
com una casa sense finestres

somniaré
la teva vida de desig
en l'indret del silenci

callaré
perquè conec el secret
emportat pel vent

diré
res que no sàpigues
sense més paraules

NADA

Óscar García Algar
Hospital del Mar

no concedes un respiro
parapetas el dolor
constatas el deseo
cómplice cruel
compañera triste
nada echas de menos
confirmas que nada cabe esperar
sabes que sólo hay desengaño
atizas la desesperanza
estás aquí
no eres nada y ocupas todo
sin piedad

apenas te sientes como un suspiro
falso contrapunto del amor
recuerdas cada paseo
y con todo, eres fiel
recuerdo lo que fuiste
todo echo de menos
no hay piel que quiera acariciar
no vale cualquier apañó
a veces sentí tu añoranza
te quiero así
de cualquier modo
soledad

MARE

Óscar García Algar
Hospital del Mar

A
vegades ella recorda
el seu desig enganyat
en el seu cos prohibit
l'amor de cine
ple de por
condemnat
quan ara
ell li diu:
puta!

Va ser el
MAR
qui la va abandonar
el dolor
qui la va omplir
i no l'ha deixat
mai
a ella
especialment ara
quan ell li diu:
deixa'm en pau!

I
mai
no va saber
què fer
què no fer
i només li quedava
una fe cega
un amor sense altra raó
més que estimar
a aquell de qui coneixia la forma
quan ara li diu:
vull morir!

I no l'entén
que torna com una
ONA
cada vegada que la mira
amb ràbia
i li escup
a ella
que enyora la seva pell
tèbia
quan ara li diu:
t'estimo mare!

SIEMPRE

Óscar García Algar

Hospital del Mar

te espero
sueñas las amarras
con el rumbo de querer
en la tormenta del deseo
en el mar de la vida
huyendo del puerto de la evidencia
te sigo esperando
mientras te quiero
lejos o cerca
desnuda de miedo
sin pena
instalado en la silla
ante tu sexo
te esperaré

siempre

mientras te espero
por los pasillos
por la playa
por los lugares a los que ya no vamos
por los sueños que crecen
sin la prisa de un tiempo que huye

cerca de ti
te estoy esperando
y en el otoño
tras el silencio
mientras la piel encendida se resiste a apagarse
mientras nuestras fotografías no envejecen
en el abismo de todo
te seguiré esperando

siempre

CAMÍ PER LA FOSCOR

Sandra Majoral Lludrigas

Hospital de l'Esperança

A la meva germana

Hem viscut moments de foscor
cercant la llum de l'albada
abraçades a un mateix dolor
deixant passar la matinada.

Que poc ens esperàvem
haver de lluitar contra la por
però les dues germanes juntes
hem caminat damunt la foscor.

I en aquest camí brut i fosc
hem trobat petits estels
que en aquest peregrinatge
han fet més clar en nostre cel.

Han estat les flames dels amics
que ens acaronaven amb dolçor
han estat les espurnes del coneguts
que ens mitigaven el dolor.

Quina sort hem tingut
de tenir llum de qui no esperàvem
afagant-nos fort la mà
mentre pel destí caminàvem.
Quina sort hem tingut
de sentir-nos plens d'amor
dels amics que no sabíem
que ens donarien tant confort.

I si és ben cert que de tot se n'aprèn,
la força de l'amistat ens ensenya
que el millor en la vida és estar ben units
abraçats a la família i als veritables amics.

Mònica, hem viscut moments de foscor
però anem trobant la llum de l'albada
abraçades a un mateix valor
sentint l'aire fresc de la matinada.

SER MARE

Sandra Majoral Lludrigas
Hospital de l'Esperança

Ser mare

és una de les coses més gratificants i esgotadores que mai podré fer.

és descobrir un nou món de vida i responsabilitats.

és aprendre dia a dia de la innocència dels meus menuts.

és reconèixer que per ells, donaria la meva pròpia vida.

Ser mare

és sentir el que no havia sentit mai abans: l'amor en la seva màxima grandesa.

és fer 6 coses alhora i afegir-ne algunes més.

és la manca de llibertat personal i alhora, és tenir la personal llibertat

d'escollir i educar.

és convertir-me en una dona forta i aprendre a plantar cara a la por.

Ser mare

és voler educar sense errors, per tant, equivocar-me constantment.

és fer un triple torn de treball sense vacances i sense ser remunerada.

és escoltar fort el batec del meu cor quan em regalen el seu somriure.

és un dur procés de la vida que no canviaria pas per res.

CINC VIATGES, CINC MIRATGES

Toni Sitges Serra
Hospital del Mar

SANTA SOFIA (Istambul)

Com escates de peix
s'imbriquen les voltes
en un *crescendo* místic.

La pedra arrossega
els ulls dels incrèduls
i en fa gavines blaves
que s'enfilen com fletxes
sobre l'horitzontal del Bòsfor.

Tot s'enlaira a Istambul.
No només l'olor dolça
del blat de moro cuit,
ni els obeliscs vellíssims,
ni els minarets de marbre.
També s'enlairen els esguards
en humil gest de sorpresa.

MALUCS ONEJANTS (Santiago de Chile)

Aquests malucs onejants
són reclam principal
d'invitació al sexe
i, més encara,
vol no anunciat de misteris.

El ventre pla i brillant
de la dansaire polinèsia,
et regala un aixopluc
de calidesa inesperada
tal un raig de sol que travessa,
contra tot pronòstic,
la boira tancada.

Ara mateix,
d'aquest ball ancestral
en podries fer,
sense cap estrèpit,
l'únic horitzó plausible
de la teva existència.

UN ALTRE REMBRANDT (Amsterdam)

La cambra és d'ors i ocre
i amaga racons foscos
que la llum groguenca
d'una sola espelma torta
respecta amb cura
per a glòria del mestre.

En la penombra,
assegut sobre un llit en desordre,
un avi cec abraça un cello
i toca, precisament,
la suite en Do major
de Johann Sebastian Bach.

La flama de l'espelma titil·la
sota el bleix d'una noia rosa
que escolta embadalida
mentre assaja un pas de dansa.

SCHIFFER (Berlín)

Pots perllongar la creença
en la teva unànime bellesa
però, al seu moment,
quan es marceixin els signes
que més encisen,
et desmentirà el temps
i et serà difícil, fins i tot,
recórrer als records
per salvar la distància
entre els fets i els desigs.

No abanderis, amiga, el rostre
com a senyera insolent
o frontera divisòria.
Al capdavant,
no ets sinó un accident genètic
de molt curta durada,
un barroc natural
que ens parla de Déu
i no pas dels teus mèrits.
Tard o d'hora,
et mostrarà l'inclement mirall,
flacciditats ineluctables
i fatídiques clivelles.

Fes-ne, doncs,
bon ús de la teva excepció
i no maltractis una imatge
que ens pot ajudar,
encara,
a creure en miracles.

SERP D'ASFALT (Lake District)

Un record m'atura la memòria:
les teves natges obertes
vers la finestra on s'emmiralla el llac,
vers al silenci on abeuren, pacífics,
ramats ajaguts sobre pastures de pluja.

La serp d'asfalt voreja l'aigua.
Gratem les seves escates còrnies
en direcció al Sud que ens separa.

L'amor és un punt cardinal
-sempre és allà però mai s'atansa-
i un cabal inesgotable d'anhels
escolant-se entre els dits, impotents
per abastar-ne el misteri.

EL TEU PORT

Gerard Villar Liarte

Hospital de l'Esperança

Esclat,
de sensacions,
vora de la
mar
de la teva pell.

Salaborr,
de gustos
diversos,
em dóna
el teu cos
pigat.

Només
tinc un horitzó
clar:
recalar
en els braços
després
de la tempesta,
guarir-me
de la lluita,
cos a cos,

cercant
els moments
més dolços.

Atraca'm!,
en el teu port
de sensacions
i pau.

FOC D'ENCENALLS

Gerard Villar Liarte

Hospital de l'Esperança

Avui,
potser per l'hora,
se'm fa tard
i vol ploure,
no he tingut
més temps
que no sigui
per una subtil,
però decidida,
mirada.

Astorat,
només en començar,
per un detall...
petit,
dolç,
intens,
meravellós,
nítid,
interessant,
afectuós,
engrescador,
sinuós,

oferidor,
tendre,
motivador,
despreocupat,
desafiant,
provocador,
pervers,
revelador,
corprenedor,
vital,
senzill,
dual...
que em suggereix
el foc d'encenalls
que produeix,
en parpellejar,
els teus ulls
marrons - verds,
de traça altiva
i domini ferm.

I el encenalls no minven...

TRANQUIL·LA, DEMÀ SERÀ AHIR

Gerard Villar Liarte

Hospital de l'Esperança

Demà,
avui és avui,
serà ahir
i no pagarà,
la pena,
amoïnar-s'hi.

El passat,
passat està
i el foc,
d'avui,
no ens escalfarà demà.

A voltes,
l'ara
és un pas
fugisser
que no recordaran
ni les soles
de les sabates
amb més memòria
després
d'una distància,

relativament,
curta.

Donem-nos
les mans,
prenguem
la mesura
a totes les situacions,
i distants,
dient,
amb veu
tènue però ferma,
que fent
una avaluació,
superficial,
que tant se'ns dóna
perquè ens continuem
amant...

Tranquil·la,
demà,
a aquestes hores,
serà ahir
i les coses
que no interessin
seran
al sac de l'oblit.

